

30 ROKOV VYDÁVANIA NOVÍN

1990 – 2020

TERCHOVÁ

Myšlienka na tento čas

MÚDRY ČLOVEK, TO JE ZÁZRAK.

LENŽE ZÁZRAKOV DNES NIET!

A TAK MÚDROŠŤ VYHYNULA,

PRIŠIEL O ŇU SVET.

Jozef Ignác Bajza

(265. výročie narodenia)

FOTOARCHÍV – MKS Terchová

VDANÉ S FINANČNOU PODPOROU COBA AUTOMOTIVE, s.r.o.

Cena 1,50 €

Číslo 1/2020

Ročník 31

ISSN 1338-8827

www.terchova.sk

Dvojmesačník všetkých Terchovčanov

440

Áno, presne toľko rokov uplynie 22. apríla 2020 od prvej písomnej zmienky o našej obci Terchová, vtedy nazývanej Kráľova (Kralowa), z roku 1580. Pri tejto príležitosti Obec Terchová spolu s Varínskou tlačiarňou vydali nástenný kalendár s hodnotnými historickými fotografiami Milana Šaradina. Ten sa narodil pred 110 rokmi a svojim spôsobom jubiluje taktiež. Po kalendári sa hneď po jeho vytlačení len tak zaprášilo, preto viem, že vo väčšine terchovských domácností nechýba a je zavesený na patričnom mieste.

Pod uverejnenými fotografiami sa z krátkych výňatkov historických faktov môžeme dozvedieť zaujímavé informácie o vývoji našej obce. Aj mňa mnohé zaujali a inšpirovali k zamysleniu, že život ľudí na tomto peknom kúsku zeme pod Rozsutcom síce nebol jednoduchý, no naši predkovia sa vedeli v každom čase popasovať s jeho nástrahami. Uvediem zopár príkladov. Už na začiatku osídľovania v 16. storočí, ako uvádzajú dobové prameňe, bol katastrofálny nedostatok životne dôležitých poľnohospodárskych produktov ako dôsledok tureckej okupácie Dolnej zeme – najúrodnejších častí vtedajšieho Uhorska. Pôvodných 13 rodín, zakladateľov vrátane rodiny richtára Jirika Mudrana, môjho prvého predchodcu, sa len veľmi pomaly začalo rozrastať a nadobúdať aký taký majetok. Ešte v roku 1598, čiže osemnásť rokov po založení, mala táto usadlosť devätnásť domov, čo je

iba o šesť viac. Zákupný richtár Juraj Nabruch a po ňom Ján Číž však už disponovali mlynom na obilie, pílou na rezanie dreva a mohli variť pivo.

Toľko krátky, ale pre mňa zaujímavý exkurz do ranných počiatkov terchovskej histórie. Mohol by som pokračovať, ale nechcem vám všetko prezradiť a trochu vás chcem aj inšpirovať. A tak odporúčam v roku nášho jubilea pomaly, mesiac po mesiaci, listovať si v kalendári a putovať s našimi predkami minulými časmi, na ktoré môžeme byť hrdí a z ktorých si môžeme zobrať aj veľa poučenia. Každá generácia zanechala po sebe isté výsledky a posolstvá. Som presvedčený, že aj my, súčasníci, máme na čom stavať i z čoho sa poučiť.

Chceme nadviazať na to všetko, aby sme pomyselnú štafetu odovzdali, obohatenú o vlastný podiel, našim potomkom. To si úprimne želim, a preto chcem zavinšovať pri našom výročí všetkým občanom Terchovej, ako i ostatným rodákovi – z rôznych dôvodov roztrúsených po slovenskom aj medzinárodnom svete – aby sme vlastnú otcovizeň nosili v srdci, vzájomne si priali a pomáhali. Keď to tak bude, nemusíme mať obavy o budúcnosť našej obce a jej obyvateľov. Nech žije Terchová!

Jozef DÁVIDÍK
starosta obce

TERCHOVÁ

Vydáva: Miestne kultúrne stredisko Terchová,
ul. sv. Cyrila a Metoda č. 96, 013 06 Terchová

IČO vydavateľa: 00364886

Šéfredaktor: Ján Miho ml.

Redakcia: Katarína Halapiová, Alena Cingelová, Adriána Ondrušová

Redakčná rada: Mgr. Peter Cabadaj, Rudolf Patrňčiak, Ing. František Kadaš, František Mucha, Mgr. Renáta Opalková, Ing. Marián Zajac

Jazyková úprava: Mgr. Peter Cabadaj

Tlač: Varínska tlačiareň, Varín

Grafická úprava: Adriána Ondrušová

Adresa redakcie: MKS Terchová, tel. č. 041/5695 129,
0911 924 189, mks@terchova.sk
Obecný úrad Terchová, tel. č. 041/5695 138,
terchova@terchova.sk

Evidenčné číslo: 3548/09

ISSN 1338-8827

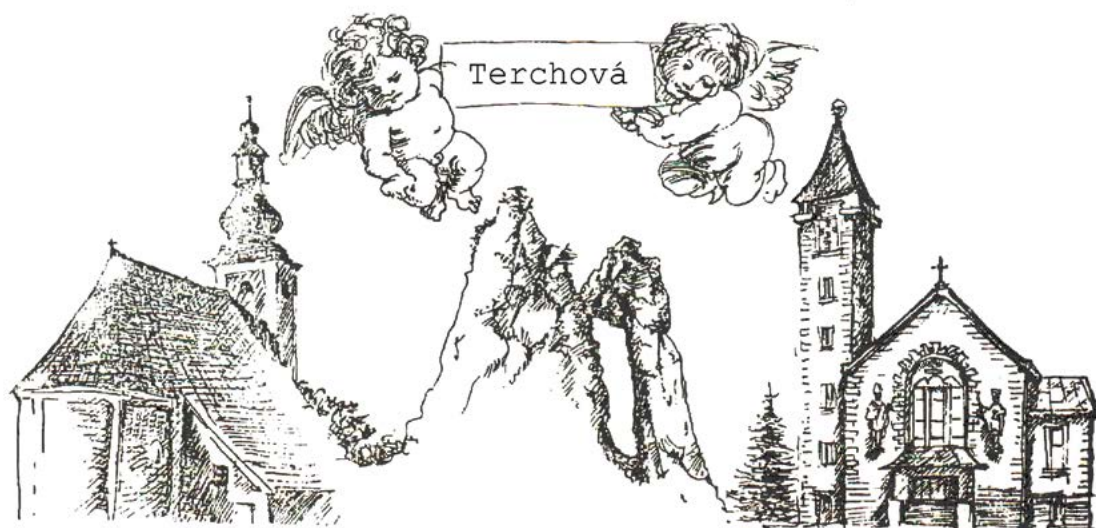
Vyšlo v marci 2020.

VYDANÉ S FINANČNOU PODPOROU COBA AUTOMOTIVE, s.r.o.

OBSAH

2	ÚVODNÍK 440	12-13	JÁNOŠÍKOVE DNI 2020 Prípravy v plnom prúde Festivalové orgány	24-25	UDIALO SA Terchovské Vianoce z pohľadu Nebeskej muziky Trojkráľové koncerty
4	FARSKÉ LISTY Relikvie sv. Klimenta Ochridského osadené do obetného oltára	14-15	NEZABUDLI SME K nedežitej deväťdesiatke Milana Ferka	26-27	RECEPTY NA TENTO ČAS Fašiangové a pôstne obdobie
5	SPOMIENKY	16-17	NEUNIKLO NAŠEJ POZORNOSTI K osemdesiatke Milana Lasicu Aj v tretej sérii Zem spieva účinkujú Terchovci Verejný koncert SZUŠ Akadémie muzika	28-29	NAŠI VO SVETE Nová futbalová adresa – Feyenoord Rotterdam Róbert Boženík novým patronom McDonalds cupu Bývalý žiak v našej škole Hokejová Liga majstrov vyvrcholila v Hradci Králové
6-7	SERIÁL Kríž na Lúkach vo Vrátnej Kaplnka od Stanislava Zormana vo farskej záhrade Veľvyslankyňa Indonézie navštívila Terchovú	18	OSOBNOSTI TERCHOVEJ (78.) Štefan Berešík	30	ŠPORT Jubilejný X. ročník Štefanského turnaja v RIC Terchovec Terchovský polmaratón 2019 Interkritérium Vrátna 2020
8-9	OBCENÝ ÚRAD INFORMUJE Volebné výsledky – Obec Terchová Obecná knižnica v novom šate Zo zasadnutia Komisie verejného poriadku k vandalizmu mládeže Nech sa to už neopakuje	19	VÝROČIA Spomienka na kanonika Štefana Bittera	31	REKLAMA
10-11	REMINISCENCIE Keď sa žezla chopila mladosť...	20-21	ZŠ S MŠ A. F. KOLLÁRA Zo života školy Klaviristi koncertovali Potešili starých	32	INFOSERVIS
		22-23	VÝSTAVY Aj víťaz Stredoeurópskej výstavy poštových holubov má korene v Terchovej...		

KRESBA Milan Opalka Noviny Terchová, 1990

Relikvie sv. Klimenta Ochridského osadené do obetného oltára

Toho roku, na liturgický sviatok svätých Cyrila a Metoda, ktorý sa vo svete každoročne slávi 14. februára, boli do obetného stola Diecéznej svätyne sv. Cyrila a Metoda v Terchovej inštalované relikvie sv. Klimenta Ochridského. Priniesol ich a našej farnosti daroval žilinský diecézny biskup Tomáš Galis ešte počas slávnostnej svätej omše pri príležitosti 70. výročia posviacky Kostola sv. Cyrila a Metoda, ktorá sa konala 9. októbra 2019. Vtedy zároveň dekrétom povýšil terchovský kostol na diecéznu svätyňu.

Ostatky sv. Klimenta pochádzajú z macedónskeho mesta Ochrid, kde bol po svojej smrti svätec pochovaný. Vďaka za to, že v našom chráme máme spomínaný vzácny dar, patrí aj ochridskému a macedónskemu arcibiskupovi Stefanovi i súčasnému rektorovi Pápežského slovenského kolégia sv. Cyrila a Metoda vdp. Pavlovi Zvarovi, odkiaľ relikvie prostredníctvom otca biskupa Tomáša putovali do Terchovej.

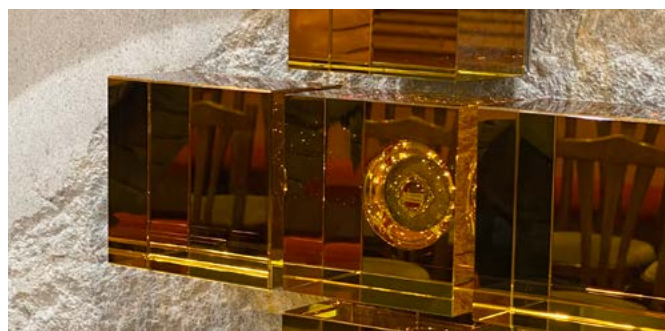
Dňa 14. februára 2020, okolo desiatej hodiny dopoludnia, osadil akademický sochár Milan Opalka ostatky sv. Klimenta do centrálnej časti skleneného kríža, nachádzajúceho sa na čelnej strane obetného oltára (viď fotografie). Ako pred večernou sv. omšou v tento deň uviedol páter Pavol Hudák, SVD, týmto aktom sme akoby symbolicky ukončili a dotvorili celkovú obnovu presbytéria na väčšiu česť a slávu Božiu. Počas následnej sv. omše kaplán Hans, okrem iného, vo svojej homílii predniesol i tieto inšpiratívne myšlienky viažuce sa k misii solúnskych bratov, ako aj ich žiakov, medzi ktorých patrili tiež sv. Kliment: „Slová sú mocné. Ale túto moc nemajú sami od seba. Tá pochádza od toho, kto ich hovorí. Preto sme vďační tým, ktorí hovoria slová poučenia, útechy, priateľstva a lásky. Preto sa dnes s vďakou obraciame k našim virozvestom svätým Cyrilovi a Metodovi. Oni nám totiž priniesli slová, za ktorými stojí Boh. Sú to slová Božieho zjavenia a slová, ktoré posväcujú človeka. Či nemáme byť vďační svätým Cyrilovi a Metodovi, že nám priniesli Božie slovo a slová, ktoré posväcujú človeka? Nebojme sa teda prijímať tieto slová a nedovoľme, aby sme zišli zo správnej cesty. Od dediča sa očakáva, že svoje dedičstvo zveľadí. Nuž teda, zveľadujme to

veľké dedičstvo, ktoré nám zanechali svätí Cyril a Metod! Tak sa stane krásnou a dôstojnou nielen naša prítomnosť, ale i večnosť....“
Toľko z myšlienok pátra Hansa pochádzajúceho z Indonézie..

Svätý Kliment Ochridský i svätí Cyril a Metod, orodujte za nás!

Marián ZAJAC

FOTO – Pavol HUDÁK, SVD

SPOMIENKA

*Stále je ťažko a smutno nám všetkým,
nič už nie je také, aké bolo predtým.
Všade okolo chýba aj po roku Tvoj hlas,
mal si rád život, my Teba a Ty nás.
Skromný a láskavý si bol
vo svojom živote,
a veľký vo svojej láske a доброте.
Čas plynie ako tichej rieky prúd,
kto Ťa mal rád, nemôže zabudnúť.
Tak ako voda svojím tokom plynie,
krásna spomienka na Teba
nikdy nepominie.*

Dňa 9. marca 2020 uplynie rok, čo
nás navždy opustil manžel, otec,
syn, brat, krstný otec a ujo

Branislav PORUBČANSKÝ

SPOMIENKA

*Prinášame biele ruže,
majú biele lupienky,
my sme do nich uložili
všetky naše spomienky.
Odišli ste otec, mama,
už nie ste medzi nami,
odišli srdiečka,
čo nás tak milovali.
Tam, v raji nebeskom,
pokoj večný majte,
buďte našimi anjelmi
a navždy nás ochraňujte....*

Dňa 9. 4. 2020 uplynie smutné 1.
výročie, čo nás navždy opustila
naša drahá mama, stará mama,
svokra, suseda, kamarátka

Kamila LÚČANOVÁ,
rod. PATRNČIAKOVÁ

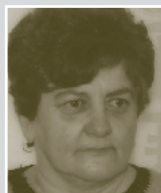
Dňa 15. 2. 2020 sme si pripomenuli
smutné 2. výročie úmrtia nášho
milovaného otca, starého otca,
svokra, suseda a kamaráta

Viktora LÚČANA

*Spomínajú dcéry Mária a Katarína
s rodinami, syn Ján, nevesta
s rodinou a ostatná rodina.*

*Kto ich poznal – spomenie si,
kto ich mal rád – nezabudne!*

SPOMIENKA

*„Aj si poplačte, aj sa zasmejte
a v dobrom spomínajte. Prázdny
a smutný je náš dom i dvor, drahí
rodičia, chýbate nám v ňom.*

Dňa 20. 7. 2020 si pripomenieme
20 rokov, čo nás navždy opustila
naša mama, babka a suseda

Amália ŠUŠOVČIAKOVÁ,
rodená Muráňová

Dňa 5. 3. 2020 si pripomenieme 2 roky,
čo nás opustil drahý otec, dedo a sused

Milan ŠUŠOVČIAK

*Kto ste ich poznali, venujte im s nami
tichú modlitbu a spomienku.
S úctou a láskou spomína
dcéra s rodinou*

SPOMIENKA

*"To, že sa rana zahojí, je len klamné
zdanie, v srdciach nám bolesť
ostáva a tiché spomínanie."*

V marci uplynie 7 rokov, čo nás navždy
opustil milovaný ocino, manžel a dedo

Lubomír KRIVOŠ,

a 3 roky od straty našej drahej
maminky, babky a prababky

Emílie KADAŠOVEJ

Tento rok si pripomenieme aj 7
rokov od úmrtia nášho ocina,
starkého a prastarkého

Augustína KADAŠA

*S láskou a úctou spomína
celá smutná rodina*

SPOMIENKA

*Ťažko je uveriť,
že už nie si s nami,
no my sme pri
Tebe denne svojimi
modlitbami.*

Dňa 15. 1. 2020 uplynulo 8 rokov,
čo nás navždy opustila naša mama,
stará mama a prastará mama

Margita ŠVECOVÁ
rod. MARUNOVÁ

Zároveň sme si 18. 2. 2020
pripomenuli jej nedožitú
100. narodeniny.

*Kto ste ju poznali, venujte jej
tichú modlitbu a spomienku.*

*S láskou a úctou spomínajú
dcéry Hanka a Štefka s rodinami*

SPOMIENKA

*Odišiel si
potichučky,
bez slova a bez
rozlúčky. Aj keď
čas beží ako voda,
zabudnúť na Teba
sa nedá. V srdci
Ťa stále máme
a s láskou na
Teba spomíname.*

Dňa 2. 2. 2020 uplynulo smutné 1.
výročie, čo nás navždy opustil náš
milovaný manžel, otec, starý otec,
svokor, ujo a dobrý kamarát

Ing. Jozef PATRNČIAK
rodák z Terchovej

*S láskou a úctou spomínajú manželka
Mária, dcéra Janka s rodinou,
synovec Ján, netere Mária a Katarína
s rodinami a ostatná rodina*

SPOMIENKA

*"Ja som vzkriesenie
a život.
Kto verí vo
mňa, bude žiť, aj
keď umrie."*

Dňa 21. decembra 2019 uplynul rok, čo
sme sa s bolesťou v srdci lúčili s našou
milou a obetavou kostolníčkou

Hankou STRUHÁRŇANSKOU

*Odpočinutie večné daj jej, ó, Pane.
S úctou a láskou si na ňu v modlitbách
spomína celá naša farnosť.*

Kaplnky, kríže – Božie muky, sochy svätých či zvonice sú hojne rozosiate po celom terchovskom chotári. Popri cestách, v osadách, na kopcoch, pri domoch... Dodávajú miestam, na ktorých sa nachádzajú, ďalší rozmer. Ten človek pochopí, až keď sa na tom mieste zastaví, zamyslí, porozhliada a pomodlí. Tak ako zbožný terchovský umelec, ktorý v priebehu storočí roztrúsil svoje kamenné, drevené i železné artefakty po Terchovskej krajine, aby vydal svedectvo o dobe, v ktorej žil, a zanechal posolstvo pre súčasnosť. Preto sme sa rozhodli na stránkach obecných novín mapovať a približovať tieto zaujímavé miesta ako príspevok k lepšej orientácii a poznaniu miestnej – terchovskej histórie. V tomto čísle si bližšie predstavíme drevený kríž na Lúkach vo Vrátnej a umelecké stvárnenie kaplnky v areáli farskej záhrady od Stanislava Zormana.

KAPLNKY A KRÍŽE V TERCHOVSKEJ KRAJINE (XIX. – XX.)

Kríž na Lúkach vo Vrátnej

Drevený kríž sa nachádza napravo od hlavnej cesty do Vrátnej, hneď ako sa za Tiesňavami začína dolina rozširovať. Názov lokality, kde kríž stojí, sa niekedy uvádza aj ako Pavlove lúky, ale spomína sa tiež názov Košiarce. K tomuto priestoru s krížom sa viažu i moje spomienky z ranných detských čias, keď som

s rodinou do šiestich rokov býval v bytovke pri Hoteli Boboty. Môj otec spolu s niektorými kolegami, zamestnancami hotela, si často počas nedeľných popoludní chodili na Lúky zahrať futbal. Mňa brával so sebou a keďže na futbal medzi dospelými som bol primálny, túlal som sa po okolí. Keď bolo slnečno a teplo, často som sedel opretý o malý plôtik, ktorým je oplatený kríž – v tieni líp rastúcich vedľa neho.

Viac o histórii tohto miesta mi prezradil Ján Hanuliak-Piliar mladší, profesionálny horský záchranár, ktorý pracuje i býva s rodinou v Štefanovej, odkiaľ pochádza aj jeho mama Mária: „Tento kríž bol vraj postavený na mieste, kde vyplavilo väčšinu z utopených počas povodne v roku 1848, keď sa cez Štefanovú prehnala ničivá povodeň. Počas nej sa utopilo 14 občanov z osady Štefanová. Počet utopených a tiež ich mená sú podložené dokumentmi v Štátnom archíve v Bytči. Tabuľka s menami je umiestnená na Symbolickom cintoríne vo Vrátnej. Presný dátum postavenia prvého kríža sa nedeťoval. Tiež sa nezachovalo, koľkokrát bol kríž rekonštruovaný alebo úplne vymenený za nový. Poslednú rekonštrukciu kríža vykonali pracovníci Horskej záchrannej služby – Oblastného strediska Malá Fatra v roku 2011. Rekonštrukcia kríža bola vykonaná z dôvodu jeho poškodenia pri víchrici. Kríž bolo nutné vymeniť za nový. Po obnove kríža bola na tomto mieste slávená svätá omša za hojnej účasti veriacich, pri ktorej páter Pavol Kruták, SVD, kríž opätovne vysvätil. O okolie kríža sa starajú občania Terchovej. Miesto na posedenie a rozjímanie, obohatené o veľký samorast, upravila Speleologická skupina Adama Valla z Terchovej“ – dokončil svoje rozprávanie Janko Hanuliak, ktorý bol ako člen HZS pri poslednej obnove kríža.

O staršej rekonštrukcii z roku 1977 nám zas viac prezradia riadky pani Martiny Bosiok, rodenej Cingelovej, z Dunajskej Lužnej, ktoré napísala na webový portál www.milan.laurenčík.sk do sekcie o kaplnkách a krížoch v Terchovej. Vyberáme z nich: „...Zaujal ma kríž na Košiarcoch. Je to kríž, ktorý urobil môj pradedo Jozef Muráň Majer so svojim bratom a mojím prastrýkom Adamom Muráňom Majerom zo Štefanovej – preto iniciálky M.M.(Muráň Majer). Kríž zhotovili v roku 1977, lebo pôvodný bol už nie v najlepšom stave. Kríž ako taký tam stojí od nepamäti. Môj otec si ho určite pamätá približne od roku 1953.“

Pani Martine Bosiok, ako i Jankovi Hanuliakovi-Piliarovi za poskytnuté informácie ďakujeme.

Kríž z roku 1977
FOTO – Milan Laurenčík

Svätá omša pri obnovenom kríži z roku 2011
FOTO – Ján HANULIAK – Piliar mladší

FOTO – František MUCHA

Kaplnka od Stanislava Zormana vo farskej záhrade

Umelecky stvárnená kaplnka s názvom Komunikácia hmoty bola vyhotovená a osadená počas IV. ročníka Medzinárodného sochárskeho sympózia v rámci Cyrilometodských dní v Terchovej v roku 2008. Päťročný cyklus (2005 – 2009) sochárskych sympózií sa u nás konal vďaka Umeleckej besede slovenskej, ktorej vtedajším starostom bol náš čestný občan akademický maliar Zdeno Horecký.

Kaplnka od Stanislava Zormana je lokalizovaná v blízkosti Kostola sv. Cyrila a Metoda z jeho východnej časti. Svojou nenápadnosťou umiestnenia chce meditujúcemu človeku poskytnúť nerušený priestor k rozjímaniu a modlitbe. Je zhotovená z javorového kmeňa stromu s výškou 4,2 metra a priemerom 80 centimetrov, zhora zakončená strieškou zo štiepaného kameňa. Vedľa nej je lavička na sedenie. Rodák z Dolných Marklovíc pri Karvinej o svojej „kapličke“ povedal: „Čím viac sa snažím prírode porozumieť, tým viac ma fascinuje. Tajomstvo jej dokonalosti sa pokúšam preniesť aj do svojich prác, do svojich duchovných koláží.“ Nebolo by na škodu občas k tejto netradičnej javorovo-kamennej kaplnke zablúdiť a duchovne pookriať.

Marián ZAJAC

Veľvyslankyňa Indonézie

navštívila Terčovú

V sobotu 22. februára 2020 navštívila veľvyslankyňa Indonézie Adiyatwidi Adiwoso Asmady s manželom a ďalšími kolegami z ambasády v Bratislave našu obec. V rámci programu navštívili tiež svojich rodákov – pátrov verbistov Thomasa Tulunga a Hansa Dedyanto Tona, ktorí v Terchovej pôsobia ako misionári Spoločnosti Božieho Slova. Ako prezradili naši hostia, indonézski veľvyslanci dobre a radi spolupracujú s krajanmi misionármi pracujúcimi po celom svete, a veľmi si vážia ich pôsobenie, pretože svojou prítomnosťou a službou priamo i nepriamo predstavujú ostrovnú krajinu Indonézie ľuďom, ktorým slúžia.

Na fare privítal hostí starosta obce Jozef Dávidík, ktorý pozval delegáciu na obed a po ňom nám ukázal dedinu. Navštívili sme spolu aj miestne múzeum.

P. Thomas Tulung, SVD

Zľava: Jozef Dávidík – starosta Terchovej, Adiyatwidi Adiwoso Asmady – veľvyslankyňa Indonézie v SR, páter Thomas Tulung, Lely Meiliani – poradkyňa, pán Asmady – manžel veľvyslankyne, Stiffan Djami – sekretár

Volebné výsledky – Obec Terchová

KRESBA Milan Opalka Noviny Terchová, 1990

Číslo politického subjektu	Názov politického subjektu	Počet platných hlasov	Podiel platných hlasov v %	Počet voličov, ktorí využili právo prednostného hlasovania	Podiel voličov, ktorí využili právo prednostného hlasovania v %
1	Slovenská ľudová strana Andreja Hlinku	4	0,16	3	75,00
2	DOBRÁ VOLBA	82	3,29	62	75,60
3	Sloboda a Solidarita	218	8,74	183	83,94
4	SME RODINA	178	7,14	146	82,02
5	Slovenské Hnutie Obrody	1	0,04	0	0,00
6	ZA ĽUDÍ	98	3,93	81	82,65
7	MÁME TOHO DOSŤ !	8	0,32	5	62,50
9	Slovenská národná strana	110	4,41	83	75,45
10	Demokratická strana	3	0,12	0	0,00
11	OBYČAJNÍ ĽUDIA a nezávislé osobnosti (OĽANO), NOVA, Kresťanská únia (KÚ), ZMENA ZDOLA	672	26,96	533	79,31
12	Koalícia Progresívne Slovensko a SPOLU - občianska demokracia	146	5,85	117	80,13
13	STAROSTOVIA A NEZÁVISLÍ KANDIDÁTI	1	0,04	0	0,00
14	99 % - občiansky hlas	1	0,04	0	0,00
15	Kresťanskodemokratické hnutie	121	4,85	100	82,64
16	Slovenská liga	1	0,04	0	0,00
17	VLASŤ	66	2,64	56	84,84
18	MOST - HÍD	9	0,36	6	66,66
19	SMER - sociálna demokracia	460	18,45	431	93,69
20	SOLIDARITA - Hnutie pracujúcej chudoby	5	0,20	1	20,00
21	HLAS ĽUDU	1	0,04	1	100,00
22	Magyar Közösségi Összefogás - Maďarská komunitná spolupatričnosť	3	0,12	1	33,33
24	Kotlebovci - Ľudová strana Naše Slovensko	290	11,63	247	85,17
25	Socialisti.sk	14	0,56	9	64,28

Výsledky parlamentných volieb 2020 z jednotlivých volebných okrskov Terchovej prinesieme v nasledujúcom čísle novin TERCHOVÁ

Obecná knižnica v novom šate

V tomto období prechádza Obecná knižnica v Terchovej ďalšími zmenami. V roku 2015 sa presťahovala do väčších a oveľa krajších nových priestorov v nadstavbe obecného úradu. Už o rok neskôr sa vďaka projektu – s výrazným príspevom Fondu na podporu umenia – podarilo vymeniť staré, nejednotné a poškodené regále za nové.

Základným cieľom v roku 2019 bolo pokračovať v realizácii projektu Funkčná a reprezentatívna knižnica v Terchovej. Miestne kultúrne stredisko v snahe o postupnú obnovu zariadenia zareagovalo na výzvu Fondu na podporu umenia, a dva projekty boli úspešné. V prvom projekte ide o doplnenie vybavenia knižnice novým funkčným zariadením, predovšetkým novým výpožičným pultom, stolmi a stoličkami pre študentov, pohodlnými pohovkami i kreslami v čítarenskom kútiku, detským kútkom pre našich najmenších. Zásluhou druhého úspešného projektu Akvizícia knižného fondu pribudlo do našich regálov 150 nových titulov kníh. Dokúpili sa nové tituly detskej beletrie, niekoľko titulov náučnej literatúry a tiež žiadané knihy pre dospelých – romány pre ženy, detektívky, sci-fi vybraných pôvodných i prekladových autorov. Vďaka uvedenému stúpla aj návštevnosť knižnice.

Týmto chceme pozvať do knižnice nových čitateľov, aby v našej pretechnizovanej dobe siahli aj po knihách a využili tak obnovené priestory obecnej knižnice.

-ac-

Zo zasadnutia Komisie verejného poriadku k vandalizmu mládeže

Vzhľadom na množiace sa podnety od našich občanov súvisiace najmä s dodržovaním verejného poriadku, za porušovaním ktorého sú osoby z radov našej mládeže, uskutočnilo sa 13. januára 2020 na obecnom úrade stretnutie za účasti členov Komisie verejného poriadku OZ, ktorej predsedá Vladimír Švec, riaditeľa OO PZ Terchová majora Petra Hada a vedenia obce na čele so starostom Jozefom Dávidikom. Prerokované boli sťažnosti a podnety, ktoré súvisia najmä s poškodzovaním obecného i súkromného majetku, výtržnosťami, fyzickými napadnutiami. Prítomní sa tiež zaoberali zvýšením bezpečnosti účastníkov cestnej premávky, najmä chodcov a cyklistov.

Z pohľadu inkriminovaných lokalít, kde dochádza k vyššie uvedeným neprístojnostiam, ide o areál autobusového nástupišťa, okolie farskej záhrady so schodmi na Úboč, areál školských budov, objekt na budúcom cintoríne Pod Oblazom... Nezriedka si svoje „vytrpia“ aj dopravné značky a informačné tabule. Hoci okruh podozrivých je viac menej známy, z hľadiska dokazovania a identifikovania konkrétnych osôb a škôd, ktoré spôsobujú, sa prítomní na zasadnutí zhodli na potrebe rozširovania doterajšieho kamerového systému o kamery s vysokým rozlíšením a nočným videním, a lepšieho verejného osvetlenia inkriminovaných miest. Zároveň apelujeme na rodičov dorastajúcej mládeže, aby vlastným príkladom aj prístupom k svojim deťom pomohli budovať lepšie povedomie o potrebe chrániť a zveľaďovať spoločný majetok, ktorý slúži všetkým občanom i návštevníkom našej obce.

-Ocú-

Kopa odpadu

Nech sa to už neopakuje

Obec Terchová už viac ako desaťročie zabezpečuje a organizuje dvakrát do roka, na jar a jeseň, zber objemového odpadu – šatstvo, koberce, nábytok a pod., ako i zber elektronického odpadu. Dátumy bývajú uvedené v kalendári vývozu odpadu na konkrétny rok, a taktiež vyhlásené v miestnom rozhlase v týždni pred termínom zberu. Tento rok sa bude nábytok, koberce a šatstvo zbierať vo **štvrtok 19. marca**, elektro odpad v **sobotu 28. marca**.

V prípade našich občanov ide vcelku o obľúbený zber, ktorým majú možnosť riadeným a legálnym spôsobom zbaviť sa množstva odpadu. Vyššie uvedený druh odpadu si ľudia musia vyniesť na ulice a miesta, ktoré sú prístupné zbernému vozu. Deje sa tak zvyčajne jeden či dva dni pred dňom zberu. Minulý rok v jeseni sa však stala nepredpokladaná a nemilá situácia. Na viacerých miestach v obci, najmä pri hlavnej ceste Podubencom, sa začal hromadiť starý nábytok, chladničky a ďalší objemový odpad s veľkým časovým predstihom a do dátumu zberu sa ho nazbieralo obrovské množstvo. Okrem našich obyvateľov situáciu radi využili aj „cezpoľní“ a k nahromadenej kope priložili cestou aj svoj podiel. Vznikol problém, ktorý bolo treba riešiť. Popri skutočnosti, že to nevyzeralo dobre a robilo to obci hanbu, bolo odstraňovanie množstva odpadu aj finančne nákladnejšie, keďže s odvážaním odpadu musela obec začať skôr a po vlastnej linke, čo sa cez obecný rozpočet dotýka každého občana – daňového poplatníka.

Preto i touto cestou žiadame občanov Terchovej, aby pozorne sledovali termíny uvedené v kalendári vývozov odpadu, ktoré ešte vyhlásime v obecnom rozhlase a zverejníme aj na webovej stránke obce. Nech sa nám v obci s predstihom nehromadia škaredé a zle vyzerajúce kopy odpadu. Predídeme tak zlej reklame i zvýšeným nákladom za odvoz odpadu. Zapamätajte si tohtoročné termíny na zber – **19. marca** sa bude zbierať nábytok, koberce, šatstvo, **28. marca** elektro odpad.

Udržiame si našu Terchovú čistú a peknú. Ďakujeme za spoluprácu a pochopenie.

-Ocú-

FOTO – František KADAŠ

Ked' sa žezla chopila mladost'...

Milan Opalka (vpravo), Peter Cabadaj, (vľavo), v strede Ladislav Hulín – vtedajší riaditeľ Krajského kultúrneho strediska v Žiline (leto 1990)

„Dvadsiatkový“ rok 2020 je z pohľadu našej obce v znamení niekoľkých zaujímavých jubileí, ktoré istotne nezostanú nepovšimnuté. Koncom marca uplynie 30 rokov od vzniku novín Terchová, v apríli si pripomenieme 440. výročie zakladajúcej listiny obce (22. 4. 1580), na prelome júna a júla to bude presne tridsať rokov, čo miestni agilní nadšenci zorganizovali pamätný prvý ročník Cyrilometodských dní. Uvedené jubileá, samozrejme, adekvátne zarezonujú aj na stránkach obecných novín. V tomto čísle sa stručne vrátíme do obdobia, keď začiatkom februára 1990 v dôsledku prevratných spoločenských zmien, ktoré odštartoval 17. november 1989, nastúpili do najvyšších obecných funkcií traja mladí páni.

Koncom roka 1989, keď išlo o našu ďalšiu budúcnosť, vyžaroval z množstva ľudí úprimný entuziazmus, fluidum slobody, optimizmus a pevné odhodlanie meniť svet. Zo zasnežených námestí miest a mestečiek revolučné myšlienky a ideály rýchlo prenikli aj do slovenských dedín, kde taktiež prišlo k postupnému formovaniu nových spoločenských pomerov.

Jasný primárny cieľ

Počas celého januára 1990 sa konali na rôznych miestach Terchovej mítingy a stretnutia občianskych aktivistov. Cieľom bolo nájsť vhodných ľudí, ktorí by v pokojnom duchu a bez zbytočného traumatizovania verejnosti vystriedali odchádzajúcu garnitúru vedenia vtedajšieho Miestneho národného výboru (MNV). Konečný výsledok zdĺhavých rokovaní, kde to neraz i poriadne iskrilo (v hre bolo viacero mien), prekvapil nielen mnohých občanov, ale aj samotných adeptov. Po starostlivom zvážení všetkých faktorov nakoniec oslovení ponuku viesť obec prijali.

Nikdy nezabudnem na štvrtok 1. februára 1990, keď najvyššie terchovské funkcie prevzali traja mladí ambiciózní muži – predseda MNV Milan Opalka, podpredseda Ladislav Hanuliak a tajomník Peter Cabadaj. Ich vekový priemer bol niečo vyššie 27 rokov, pričom dobová tlač (dokonca aj česká, nakoľko ešte jestvoval spoločný federálny štát), rozhlas i televízia tento fakt často zvyrazňovali. Každopádne však išlo o vskutku zaujímavú a najmä netradičnú funkcionársku trojicu. Niekoľko rokov sme žili a pôsobili mimo Terchovej, mali za sebou rozdielne životné skúsenosti, štúdium či prax vo svojom odbore. Spoločne sme ale pred sebou videli jasný primárny cieľ: urobiť všetko možné i nemožné, aby sa naše rodisko stalo modernou prosperujúcou obcou, plne absorbujúcou vlastný bohatý ľudský, tvorivý, kultúrny, umelecký, duchovný a prírodný potenciál. Keďže nás však občania poznali veľmi málo, bolo nevyhnutné získať si čo najskôr ich dôveru. Pravdu povediac, ani dnes – s odstupom 30 rokov – nedokážem s určitosťou tvrdiť, či sa nám to aspoň sčasti podarilo...

Od prvých chvíľ na nás čakala riadna fúra tvrdej roboty. Pusťili sme sa do nej s mladíckou vervou a entuziazmom, vedomí si

faktu, že musíme riešiť neľahké situácie a prijať vážne rozhodnutia. Hendikepovala nás skutočnosť, že sme boli vo funkcionárskej sfére totálni amatéri; náš pohľad na niektoré javy občas pripomínal síce iniciatívneho, ale naivného neskúseného romantika či idealistu. Samozrejme, nedisponovali sme ani vplyvnejšími kontaktmi. Na „okrese“ stále pôsobili dlhoročné kádre („staré štruktúry“) s ľahko čitateľnou komunistickou pečiatkou na čele, s ktorými bola veru dosť ťažká komunikácia. Niekedy sa mi z pamäti vynoria obrazy čudných, bizarných rokovaní, ktoré som bol nútený s týmito ľuďmi absolvovať...

Všetko bolo pre nás, mladých terchovských funkcionárov, akési prazvláštne a najmä nepochopiteľné. Osoby, ktoré v čase „normalizácie a konsolidácie spoločnosti“ nemilosrdne kádrovali, súdili a trestali, sa zrazu preorientovali do polohy „úprimných, vnímavých“ úradných rehabilitátorov. Dokážem si živo predstaviť, ako tento absurdný moment znášali niekdajší postihnutí – vtedy čerstvo rehabilitovaní...

Obecná spoločnosť nevznikla

Nemám v úmysle venovať hlbšiu pozornosť našej robote a dosiahnutým pracovným výsledkom. Z dnešného pohľadu by to bolo možno nielen úsmevné, ale pre mladšie ročníka určite aj nezrozumiteľné. Iba na ilustráciu dobových pomerov predsa len spomeniem jeden zámer, ktorý sa neskôr stal terčom tvrdej kritiky zo strany viacerých Terchovcov. O čo vlastne išlo? Hneď začiatkom jari 1990 sme sa pokúsili – s najväčšou pravdepodobnosťou ako prví vo vtedajšom federálnom Česko-Slovensku – realizovať odvážny projekt obecnej spoločnosti, ktorá by združila všetky miestne hotelové a reštauračné zariadenia. Treba mať ale na zreteli, že proces privatizácie bol ešte ďaleko za Rozsutcami a chýbala tiež nevyhnutná legislatíva. Hoci sme si toho boli vedomí, za výdatnej podpory a kontaktov bývalého dlhoročného predsedu MNV Stanislava Hanuliaka vedenie obce (čiže my traja) prijalo rozhodnutie podstúpiť nerovný boj. Vedeli sme, aké „zisky“ mala dovtedy Terchová z hotelových a reštauračných podnikov, a veľmi nás trápilo, ako málo interesovala ich prevádzkovateľov otázka komplexnejšieho rozvoja obecnej infraštruktúry. Tušili sme tiež, že čoskoro nastanú prevratné ďalekosiahle vlastnícke zmeny, ktoré nás nemôžu za nijakých okolností zaskočiť. Množstvo rokovaní, ktoré neraz trvali do neskorých nočných hodín, napokon vyústilo do rozhodnutia konštituovať obecnú spoločnosť. Naš projekt mal v konečnom dôsledku viesť k zásadnému zvýšeniu ekonomického potenciálu Terchovej; s ním, prirodzene, súviselo aj postupné prehlbovanie kvality životnej úrovne jej obyvateľov (sociálne zabezpečenie, bytová výstavba, infraštruktúra, folklór, duchovné aktivity, kultúrna a umelecká činnosť, vzdelávanie, šport, starostlivosť o mládež...).

Zámer vytvoriť obecnú spoločnosť podporila formou podpísanej kampane i veľká časť Terchovcov. Mandát od nich sme teda mali a na rad prišli rokovania so štátnymi podnikmi Interhotely Ružomberok a Reštaurácie Žilina, spravujúcimi všetky zariadenia v Jánošíkovom kraji. Išlo o zložité rokovania a ešte ťažšie, komplikovanejšie rozhovory boli s ministerskými úradníkmi, ktorým terchovská myšlienka nevoňala ani náhodou... Zreteľne som to vycítil pri nespočítaných pracovných stretnutiach v Bratislave. Najväčšmi nás ale prekvapila negatívna reakcia viacerých spoluobčanov (domorodcov), zamestnaných v hotelových a reštauračných prevádzkach. Doslova naleteli na prázdne sľuby svojich ohrozených chleboдарcov, ktoré už v tom čase nemali nijakú racionálnu perspektívu. Plán založiť obecnú spoločnosť nepodporili. Snažili sme sa ich presvedčiť vecnými faktickými argumentmi, márne. Živo si v tejto súvislosti vybavujem, ako sme raz pri ceste do Vrátnej za pracovníkmi istého zariadenia služieb mali v päťach vedenie Interhotelov. Nasledovala akoby z akčného filmu vystrihnutá automobilová naháňačka v Tiesňavách, počas ktorej si to rozdala naša úradná „embéčka“ s ružomberskou

„šestotrinástkou“... Do cieľa sme prišli takmer súčasne, čo vlastne symbolizovalo, že z hľadiska celkového skóre zápasu prehrali obidve strany. Obecná spoločnosť nevznikla a štátny podnik Interhotely sa postupne rozpadol!

Malo to hlboký zmysel

Isteže, dnes je už všetko uvedené len nenávratnou súčasťou histórie a zaviate hrubou vrstvou času. Nasledujúca éra, vývoj a peripetie v oblasti všestranného rozvoja obce i cestovného ruchu predstavujú odlišnú kapitolu, ku ktorej sa možno v budúcnosti vráti nejaký priamy aktér udalostí. Pokiaľ ide o mňa, platí, že ešte vždy mám pred očami tie nezabudnuteľné chvíle, ktoré som na vlastnej koži a zdraví zažil počas dvojročného výkonu funkcie tajomníka MNV, respektíve prednostu Obecného úradu Terchová. Vedno s hŕstkou iných zápalistých nadšencov a odvážnych ľudí (klobúk dolu pred nimi!) sme naštartovali spektrum aktivít, z ktorých niektoré výrazne prekročili hranice terchovského chotára. Nepíšem to ale preto, aby som sa nebodaj chválil. Predošlými riadkami som iba chcel ako pamätník a očitý svedok toho obdobia pripomenúť, že presne pred 30 rokmi – v čase neopakovateľnej eufórie z nadobudnutej politickej i náboženskej slobody – dostali príležitosť viesť obec traja mládenci, ktorí mali vysoké ciele. Čo sa z nich naplnilo a čo nie, vedia len zainteresovaní. Osobne som však presvedčený, že naša robota mala svoj veľký význam a hlboký zmysel bez ohľadu na to, čo prinieslo ďalšie obdobie.

Peter CABADAJ

Poznámka: V jar-
nom čísle upria-
mime pozornosť
na okolnosti vzni-
ku novín Terchová,
ktoré uzreli svetlo
sveta pred tridsia-
timi rokmi (28. 3.
1990).

KRESBA Milan Opalka
Noviny Terchová, 1990

Prípravy v plnom prúde (Dramaturgický koncept)

Dramaturgia Medzinárodného folklórneho festivalu Jánošíkove dni v Terchovej bola v ostatných šiestich rokoch postavená na východiskových myšlienkových bodoch, ktoré programovo rozvíjali tieto kľúčové slová:

2014 – **UNESCO**

2015 – **Jubileá**

2016 – **Kontinuita**

2017 – **Výmena**

2018 – **Legenda**

2019 – **Muzikant**

Pokiaľ ide o pripravovaný 58. ročník Jánošíkových dní (29. júl – 2. august 2020), východiskovým dramaturgickým, respektíve ideovým bodom bude kľúčové slovo **OTCOVIZEŇ** – s podtitulom **440 rokov od prvej písomnej zmienky o Terchovej**.

Zdôvodnenie konceptu

Hoci obec Terchová existuje 440 rokov, územie, na ktorom sa nachádza, bolo ľuďom známe už oveľa skôr. Za najstarší doklad o pobyte človeka v terchovskom chotári možno považovať železný hrot kopije z doby rímskej. Našli ho robotníci pri hĺbení ryhy pre vodovod k bývalej Chate pod Rozsutcom. Keďže však nepoznáme bližšie nálezové okolnosti, nedá sa spomínaný archeologický predmet datovať presnejšie. I napriek uvedenému tvrdeniu sa ale ponúka hypotéza, že v dobe protohistorickej mohli toto teritórium využívať ľudia pri prechode z Oravy na Považie.

Jednotlivé oblasti Slovenska sa nerozvíjali v minulosti rovnako, čo malo za následok vytváranie regionálne odlišného spôsobu života, ako i špecifické črty ľudovej kultúry. Charakteristickým zamestnaním Terchovcov bolo po stáročia pastierstvo a salašníctvo, a tak sa pastierska kultúra zásadným spôsobom premietla aj do miestnej ľudovej kultúry, umenia a folklóru. Obec Terchová ležiaca na rozhraní Horného Považia, Kysúc a Oravy, v lone krásnej prírodnej scenérie, patrí medzi tie lokality, kde sú živé rôzne prejavy ľudovej tradície, pričom mimoriadne je rozvinutá najmä hudobná kultúra.

Pravá identita človeka sa formuje materinskou rečou, zvykmi a nehmotnou (duchovou) kultúrou, v obkolesení ktorej vyrastáme. Toto stotožnenie sa ďalej viaže na „pevninu detstva“, rodný kraj či región. Hodnoty a dedičstvo otcovizne, ktoré človek vyznáva a rozvíja, sa stávajú jeho spojivkom voči cudziemu. A čím

Takáto pohľadnica vyšla pri príležitosti 400. výročia prvej písomnej zmienky o našej obci (1980)

je tlak „cudzieho“ viditeľnejší, hmatateľnejší a intenzívnejší, tým väčší sa človek chce stotožniť s tým, čo považuje za svoje. Lebo to predstavuje jeho obranu, vlastný pocit identifikácie, bezpečia, domova... V plnej miere môžeme tieto slová uplatniť aj v prípade Terchovcov. Folklórne inšpirácie, ľudové tradície a najmä osudový vzťah k otcovizni sa z ich duše a srdca nevygumujú nikdy. Najmä u muzikantov ide o fundamentálny zreteľ osobnostnej identity, ktorý si starostlivo chránia, strážia a prehľbujú.

Najstaršie zachované písomné zmienky o terchovskej „nebeskej“ muzike máme zo začiatku deväťdesiatych rokov 19. storočia. Podľa dostupných prameňov pôsobilo prvé zoskupenie muzikantov (takzvaná „terchovská trojka“) v osade Kvočkovia. Keďže išlo o vychýrených hudcov, poznali ich nielen v Jánošíkovom kraji, ale i v jeho širšom okolí. Neskôr sa zásluhou hudobníkov z mnohých tunajších rodov terchovská muzika postupne rozšírila do susedných dedín, Žiliny a jej okolia a viacerých kútov Slovenska (Turiec, Kysuce, Orava, Považská Bystrica, Prievidza, Zvolen, Bratislava a okolie, Skalica a inde). Obísť nemožno v tejto súvislosti ani Brno – druhé najväčšie mesto Českej republiky. Kuriozitou je

predvojnové pôsobenie terchovských muzikantov v ďalekej Argentíne.

Terchovské srdce bolo vždy mimoriadne citlivé na interpretačné majstrovstvo muzikantov, spevákov a tanečníkov z Jánošíkovho kraja. Dokázalo harmonicky biť, keď sa svojho milovaného nástroja chopili ľudia, pre ktorých boli vzťah k otcovizni a terchovská muzika doživotnou posvätnou kategóriou. Terchová v sebe geneticky vlastní čarovnú silu, ktorá akoby mimo vplyv okolitého sveta štedro a originálne zároveň ponúka tomu istému svetu vlastné poslanstvo. Hoci jeho podoba býva spravidla nevyspytateľná, v súvislosti so vzťahom k rodisku, otcovizni však zostáva vždy pôsobivo a úprimne rovnaká. Každý terchovský muzikant, folklorista je inšpiratívne poznačený týmto osudovým vzťahom, pre každého terchovského muzikanta, folkloristu sú ale rodné súradnice životodarnými kúpeľmi, blahodarne poskytujúcimi neustále nové a nové tvorivé sily a energiu na ďalšie interpretácie.

Terchovské jubileá v roku 2020 (výber)

Milan Šaradin (110. výročie narodenia fotografa, ktorý dokumentoval aj terchovský folklór)

Vincent Rybár (105. výročie narodenia predníka terchovskej muziky)

Viliam Meško (80. výročie narodenia všestranného folkloristu a umelca)

Vladimír Maruna (80. výročie narodenia spoluzakladateľa Jánošíkových dní)

Miro Križo (50. výročie úmrtia spoluzakladateľa Jánošíkových dní a tvorcu myšlienky konského vozového sprievodu – erbového festivalového programu)

40. výročie vzniku Dedinskej folklórnej skupiny pri Miestnom kultúrnom stredku v Terchovej

Jubileá slovenských osobností, ktoré sú významne spojené s Terchovou, respektíve propagáciou folklóru, tradícií a zvykov slovia Jánošíkovho kraja (výber)

Paľo Bielik (110. výročie narodenia – filmový režisér, scenárista a herec)

Cyril Zálešák (100. výročie narodenia – choreograf, hudobník, folklorista)

Zdeno Horecký (90. výročie narodenia – výtvarník, čestný občan Terchovej)

Svetozár Stračina (nedožitý 80. výročie narodenia – hudobný skladateľ, folklorista)

Pavol Tonkovič (40. výročie úmrtia – hudobný skladateľ, pedagóg, folklorista, autor zvučky Jánošíkových dní)

55. výročie vzniku Folklórneho súboru Rozsutec zo Žiliny, ktorý založil terchovský rodák, muzikant a choreograf Miroslav Vallo. Rozsutec bol v minulosti dlhodobo pravidelným účastníkom Jánošíkových dní a zásadne prispel k domácej i medzinárodnej propagácii ľudovej kultúry a folklóru obce Terchová.

Súvislosti

Umenie bez tradície je nemysliteľné. Vždy však bude záležať od toho, čo si z tradície slobodne vyberieme. Kým folklór je kultúra, na ktorú sa pozeráme, tradície sú kultúrou, ktorú žijeme. Sebaidentifikácia s otcoviznou pritom vôbec nemusí byť nútená. Nie je to uniforma navlečená nasilu, ale príjemná domácka žičlivá atmosféra, v ktorej si vnímavý človek chce hovieť čo najdlhšie. Terchovskí muzikanti, speváci a tanečníci vedia takúto čarovnú atmosféru spontánne navodiť nielen na Jánošíkových dňoch či iných akciách doma, ale tiež všade tam, kde ich kroky zavedú.

V súvislosti s Terchovou je tiež dôležité pripomenúť, že duchovné, hudobné, folklórne, etnografické, výtvarné, literárne, divadelné a filmové tradície obce predstavujú dlhodobo intenzívny zdroj výmeny kultúrnych hodnôt a tvorivej konfrontácie s okolitým svetom.

Podľa slov pamätníkov, ale i na základe záverov početných výskumov vieme, že takmer každá terchovská osada mala

kedysi svoju vlastnú muziku s charakteristickým repertoárom aj interpretačným štýlom. Nie je teda nijaká náhoda, že včerajší znalci označujú Terchov za miesto s najväčšou koncentráciou hudobníkov na malom priestore. Výchove budúcich muzikantov, ale i spevákov a tanečníkov sa v obci a jej okolí dlhodobo systematicky venujú dve základné umelecké školy.

Ako je všeobecne známe, v decembri 2013 bol v azerbajdžanskej metropole Baku zapísaný prvok Terchovská muzika do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva UNESCO. Odborná komisia ocenila mimoriadne osobitý nástrojový štýl ľudovej hudby, spojený s charakteristickým spevným a tanečným prejavom viazaným na jednu lokalitu a jej širšie okolie. Zároveň s uvedeným ide o dôležitú súčasť kultúrneho posolstva obce, respektíve otcovizne, s ktorým sa identifikujú miestni obyvatelia. Terchovská muzika sa tak zaradila k tým prejavom nehmotného kultúrneho dedičstva, v ktorých sa podarilo zachovať dlhodobú, nepretržitú, kontaktnú medzigeneračnú komunikáciu pri ich odovzdávaní. Všetky spomenuté faktory vedno so silným medzinárodným presahom, odborným záujemom, nasadením a entuziazmom folkloristov z Jánošíkovho kraja sa podpísali pod spomenuté začlenenie terchovskej muziky do zoznamu UNESCO.

Vzťah k otcovizni v Terchovej neodmysliteľne súvisí s akcentovaním historickej kontinuity, ako i silnou individuálnou identifikáciou s obecným, respektíve tradičným geniom loci (duchom miesta), v ktorom sa harmonicky prepája spolupatričnosť, hrdosť a sebavedomie s autorskou (rodáckou) reflexiou. Konkrétnym rezultátom je prezentácia pestrej škály aktivít s neskrývanou ambíciou ponúknuť svetu Jánošíkov kraj ako interesantné miesto Slovenska, kde (nadväzujúc na bohatú minulosť) harmonicky existuje živá tradičná kultúra a dynamicky pulzujúca súčasnosť.

Aktuálne 440. výročie prvej písomnej zmienky o obci ponúka vhodnú príležitosť dôstojne si v rámci bohatého programu Jánošíkových dní pripomenúť miesto a význam Terchovej a jej nezameniteľného folklóru v kontexte slovenskej ľudovej kultúry a umenia. Z pohľadu Terhovcov pôjde tiež o hľadanie odpovedí na otázky, akými cestami a formami sa bude uberať zveľaďovanie, rozvíjanie, prezentácia a propagácia hodnôt a duchovného posolstva dedičstva otcovizne.

Záverom

Kľúčové slovo *Otcovizeň* bude ako východiskový bod (leitmotív) kreatívnym spôsobom premietnuté do dramaturgického konceptu a obsahovej štruktúry 58. ročníka Medzinárodného folklórneho festivalu

Festivalové orgány

Prípravný výbor 58. Jánošíkových dní

Jozef Dávidík – starosta obce (predseda prípravného výboru, financie, ubytovanie); Rudolf Patrňiak – riaditeľ Miestneho kultúrneho strediska (predseda programovej rady, komunikácia a uzatváranie zmluvného vzťahu s účinkujúcimi); Peter Cabada (šéfdramaturg a hovorca festivalu, propagácia, komunikácia s médiami, výstavy, režisér záverečného galaprogramu); František Kadaš – prednosta obecného úradu (predseda technicko-organizačnej komisie, služby); Marián Zajac – zástupca starostu (predseda komisie pre propagáciu festivalu, komunikácia s mediálnymi partnermi); Martin Dikoš (právnik, predseda komisie technického zabezpečenia); Vincent Krkoška (režisér piatkového terchovského galaprogramu); Vladimír Moravčík (tvorivé dielne, režisér sobotného medzinárodného galaprogramu); Ján Novosedliak (výtvarník, propagácia, scéna); Peter Ničik, riaditeľ Krajského kultúrneho strediska v Žiline (štvrtková výstava v Makovického dome, piatková živá pozvánka v Žiline, sobotný detský program v amfiteátri, tanečný dom, remeselné dielne, záverečný galaprogram, komunikácia s Úradom Žilinského samosprávneho kraja – spoluorganizátorom festivalu).

Čestné predsedníctvo

Erika Jurinová – predsedníčka Žilinského samosprávneho kraja; Peter Fiačan – primátor mesta Žilina; Vladimír Maruna – spoluzakladateľ Jánošíkových dní; Ondrej Demo – etnomuzikológ, čestný občan Terchovej; Ján Blaho – vysokoškolský pedagóg, folklorista; Zdeno Horecký – výtvarník, čestný občan Terchovej; Viliam Meško – folklorista, ľudový umelec, čestný občan Terchovej; Ľubomír Feldek – básnik, spisovateľ, dramatik; Ján Blháč – primátor mesta Liptovský Mikuláš.

Jánošíkove dni v Terchovej (29. júl – 2. august 2020). Zásadne ovplyvní programové celky nielen v amfiteátri Nad bôrami, ale i na ďalších piatich javiskách (vrátane bohatého sprievodného programu).

Peter CABADA

šéfdramaturg Jánošíkových dní

K nedožitej deväťdesiatke Milana Ferka

Nie som ten typ autora, ktorý počuje vetu alebo ľudský príbeh a napíše román. Obdivujem takých spisovateľov, ale nemôžem ich nasledovať. Jednoducho, som iný. Možno extenzívny, možno nepriateľ detailizovania v duchu takzvanej lyrizovanej prózy. Ale s Chlebnikovom by som povedal – takunký som už...”

Takto reagoval prozaik, dramatik, básnik, autor literatúry faktu, spisovateľ pre deti a mládež, scenárista, textár, publicista, redaktor, právnik a trojnásobný šéfredaktor Slovenských pohľadov (ide o jeden z najstarších literárnych a kultúrnych časopisov na svete) Milan Ferko pred vyše troma decéniami na repliku, že v našej kultúre potrebujeme fakty aj legendy, ale každé na svojom mieste.

Niekoľko dní pred vlašajšími Vianocami uplynulo 90 rokov od narodenia tejto mimoriadne všestrannej osobnosti (14. 12. 1929 Veľké Rovné – 26. 11. 2010 Bratislava). Milan Ferko mal blízky vzťah k Terchovej, jej folklóru, ľudovej kultúre a zvykosloviu. Potvrďuje to viacero rôznorodých článkov venovaných Jánošíkovmu kraju. Zaujímavým textom prispel napríklad aj do monotematického čísla časopisu Krásy Slovenska, ktoré vyšlo pri príležitosti 400. výročia prvej písomnej zmienky o našej obci (1980).

Ako sa rodí legenda?

Činorodého Ferka od mladosti lákali kľúčové osobnosti našich dejín, ktoré už predtým, v rôznych časových etapách, púťali záujem historikov, literátov, výtvarníkov, hudobných skladateľov, filmárov, ale i ľudových umelcov. Samozrejme, každý z nich pracoval vlastnými špecifickými výrazovými prostriedkami na finálnom profile konkrétnej historickej osobnosti. Pokiaľ ide o spisovateľa Milana Ferka, neraz sa vyjadril v tom zmysle, že vo svojich historických prózach sa mu podarilo vysloviť o našej

aktuálnej realite nemenej pravdy ako v knihách zo súčasnosti. Platí ale, že jeho historické romány nie sú koncipované ako nejaké veľké podobenstvá k problémom dneška. Zároveň s uvedeným a ponad čas však platí aj to, že činy protagonistov autorových diel majú v univerzálnom ponímaní veľa spoločného s výraznými osobnosťami modernej éry. A všetko odnepamäti spája a prepája poznanie, že kým budú ľudia ľuďmi, bude bujniť láska, žiarlivosť, závisť, pomstychtivosť. Mení sa len životná úroveň, kulisy a reálie.

Nielen ako spisovateľ, ale i ako publicista Ferko často uvažoval o vplyve a význame mýtov na formovanie historického povedomia. Pri skúmaní a komparácii s inými národmi si uvedomil, že mýty, legendy bývajú najviac spájané s konkrétnou historickou osobnosťou. U nás na Slovensku je to najmä postava zbojníckeho kapitána Juraja Jánošíka. Tvorca pochádzajúci z neďalekého Veľkého Rovného skúmal rodáka z Terchovej a vytrvalo hľadal odpoveď na otázku, ako sa vlastne rodí legenda. Jedna z odpovedí môže znieť, že ide o kombináciu človečenskej potreby a absencie ideálu. Božie mlyny sa kdesi pozabudli, boli ďaleko, a spravodlivosť nie a nie sa dostať. Neprišla včera, dnes a nikto neveril, že môže prísť zajtra. Všetko akoby strácalo zmysel, a tak sa musel narodiť symbol, ktorý mal v génoch nadčasovú schopnosť rozdávať nielen dukáty, ale predovšetkým a najmä nádej. A že išlo v slovenskom prípade o zbojníka!? Nič nové, ani originálne. Veď to isté možno povedať o Angličanovi Robinovi Hoodovi, Švajčiarovi Wiliamovi Tellovi, Francúzovi Cartouchovi, Talianovi Rinaldovi Rinaldinim, Španielovi Diegovi Correntesovi, Rusovi Stenkovi Razinovi, Brazílčanovi Lampiaaovi, Rakúšanovi Grasselovi, Bulharovi Panajotovi Chitovovi, Čechovi Kozinovi, Poliakovi Pročpakovi, Japoncovi Nezumi Kozóovi a vo výpočte mien by sme mohli pokračovať ešte poriadne dlho. Mimochodom, osudy slávneho talianskeho zbojníka – už spomínaného Rinalda Rinaldiniho – zobrazil Ferko v čitateľsky úspešnom rovnomennom románe (1971).

Trojzväzkový román Jánošík

Ostaňme však pri slovenskom ľudovom hrdinovi, respektíve pri autorovi trojzväzkového historicko-dobrodružného zbojníckeho románu Jánošík z roku 1978 (Pod kuruckou zástavou, Zbojníckym chodníčkom, Traste sa kaštiele). Viacero literárnych historikov, ale najmä čitateľov si položilo otázku, do akej miery sa toto dielo opiera o historické fakty, a do akej miery o legendy. Logicky a zákonite môžeme i dnes klásť otázku, čo potrebujeme väčšmi – fakty alebo legendy. Ako to však bolo v prípade Ferkovho Jánošíka?

Pozadie vzniku románu je zaujímavé a hádam nezaškodí, keď si ho v stručnosti v pripomenieme. Takto môžeme aspoň v základných kontúrach preniknúť do Ferkovej metódy práce s historickou látkou. O románové stvárnenie Jánošíka požiada spisovateľa vydavateľstvo Mladé letá po zistení, že mládež údajne nemá k dispozícii vhodný, realistický obraz tohto ľudového hrdinu. Skúsený tvorca hneď vedel, že musí nájsť nový kľúč, ako „odomknúť“ vždy atraktívnu a lákavú jánošíkovskú tematiku. Hľadanie pomyselného kľúča však nebolo v nijakom prípade jednoduché. Po úmornom štúdiu a hľadaní prameňov narazil Ferko na útlu knižočku Rákociho spoved. Okrem iného sa v nej uvádza, že keď tohto vodcu uhorského protihabsburského povstania väznili vo Viedenskom Novom Meste, pomohol mu na slobodu mladý čeladník. Zistená informácia vyprovokovala Ferka k úvahe, prečo by tým čeladníkom nemohol byť práve Juraj Jánošík. Z časového hľadiska sa to zhodovalo, navyše na základe štúdia súdneho spisu autor vedel, že Jánošík bol kuruc. Mohol sa teda pohybovať v blízkosti Františka Rákociho, čo románopisca viedlo k myšlienke, aby kuruckú vojnu zobrazil tak z pohľadu vodcu povstania, ako i radového vojaka. Naznačená kompozičná línia sa Ferkovi javila ako vhodná, lebo primárne nezobrazovala Jánošíka ako prelietavého zbojníckeho záletníka. Keďže bol znalcom svetovej literatúry, mal vedomosť, že takýto lacný obraz sa ako umelá konštrukcia prevzal zo starých anglických a francúzskych románov, alebo ho napríklad poznáme z Vulpiusovho Rinaldina. Cesta za románovým stvárnením Jánošíkovho príbehu však bola ešte ďaleká a zložitá. Tvorcove pobyty v Terchovej, na

Orave, v Turci a Liptove vystriedalo dôkladné oboznámenie sa s rákociovskými miestami (Šariš, Sárospatak), štúdium v budapeštianskych archívoch a múzeách, návštevy Brezian v Poľsku či Viedenského Nového Mesta v Rakúsku. Keď Ferko necestoval, intenzívne konzultoval s historikmi (najviac mu pomohol Pavol Horváth), študoval množstvo domácej i zahraničnej literatúry. Cieľ bol jednoznačný: urobiť všetko pre to, aby relevantné línie a vrstvy rozprávania príbehu čo najviac zodpovedali historickej realite. V tejto súvislosti uvedieme aspoň bitku pod Trenčínom, Onódsy snem, divadelné predstavenie v Trnave či Jánošíkov útek z temnice Bytčianskeho zámku cez rovnínske hory...

Majster dobrého výmyslu

Spisovateľ Ferko teda nepracoval so zaužívanými mýtmi, napríklad o zázračnom opasku, ktorý zbojníckemu kapitánovi darovali víly. Primárne mal na zreteli zobrazenie zložitého osudu človeka v prvých rokoch 18. storočia – osudu, do ktorého sa v rôznych formách premietli tóny ľudskej lásky i nenávisti, porozumenia i poníženia, zúfalstva i nádeje.

Isteže, oprávnené možno namietat, že Jánošík nemusel byť oným čeladníkom, čo pomohol Rákocimu utiecť z väzenia. Ako rozhladený literát si však Ferko uvedomoval, že dobrý výmysel sa v pamäti národa udrží dlhšie ako exaktná pravda. Často v naznačenej súvislosti pripomínal české mýty o praotcovi Čechovi, kňažnej Libuši, dievčenskej vojne a pod.

Na základe uvedeného sa opodstatnene ponúka otázka, ako videl sám autor svoje historické texty. „Slovom – vo svojich historických románoch som nastolil dovtedy u nás málo uznávaný kurz historickej vernosti, pravda v duchu známeho, *‘história je pre mňa klinec (ja by som dodal – aj rám), na ktorý zavesím svoj obraz’*. Inak povedané: nič nie je pravda, čo si nevymyslím, no v duchu logiky dejinných udalostí, spoločenského rozvrstvenia a konania hrdinov.“ A propos, Milan Ferko dokončil svojho trojzväzkového Jánošíka po dvoch rokoch od napísania prvého riadku...

Peter CABADAJ

K osemdesiatke Milana Lasicu

Začiatkom februára 2020 rozšíril šíky osemdesiatročných mládenčov už aj Milan Lasica (narodený 3. februára 1940 vo Zvolene). Tohto mimoriadne všestranného tvorivého človeka hádam ani bližšie predstavovať netreba. Ako humorista, komik, dramatik, spisovateľ, textár, fejtónista, publicista, prekladateľ, scenárista, režisér, divadelný, filmový a televízny herec, spevák či moderátor patrí medzi najvýraznejšie osobnosti našej modernej kultúry a umenia. Vedno so svojou nerozlučnou dvojčkou, žiaľ, už zosnulým Júliusom

Satinským, vytvorili slávny humoristický tandem, ktorého kumšt obdivovali a nadšene mu aplaudovali tak Slováci, ako i susední Česi.

Jubilantovi bola srdcu blízka tiež zbojnícka tematika, čo potvrdzujú mnohé originálne vtipné scénky, skeče, fejtóny, básničky (jednu uverejňujeme) či texty piesní. Majstrovsky v nich uplatnil šľavnatú parodickú formu odľahčenia jánošíkovskej legendy ako symbolu boja proti sociálnej nespravodlivosti, krivdám a ľudskému poníženiu. Dlhé roky bolo verejným tajomstvom, že Lasica & Satinský napísali bravúrne vypointované dialógy do nezbudnuteľného filmu scenáristu Petra Jaroša (taktiež čerstvého osemdesiatnika) a režiséra Martina Ťapáka Pacho, hybský zbojník, ktorý mal premiéru 2. júla 1976. Salvy živelného diváckeho rehotu otriasali základmi kinosál, mnohé repliky razom zľudovali a komédia s invenčnými dejovými zvratmi lámala dobové rekordy v návštevnosti. Vďaka často vysielaným reprízam film dobre poznajú i súčasné generácie. Žiaľ, mená vtedy zakázaných autorov dialógov na príkaz vedúceho ideologického oddelenia UV KSS Ľudovíta Pezlára nemohli figurovať v titulkoch... Nepochodil ani režisér Martin Ťapák, ktorý chcel obsadiť Lasicu a Satinského do epizodických postáv zbojníkov. Ako vieme, jedného z členov pamätnej Pachovej družiny stvárnil terchovský rodák Vilo Meško.

Maestrovi Milanovi Lasicovi vinšujeme do ďalšej osemdesiatky pevné zdravie, veľa životnej energie, optimizmu a,

samozrejme, neodmysliteľného humoru, irónie a satiry. Ad multos annos, vzácny náš jubilant!

-pc-

Odbila dvanásta hodina

Odbila dvanásta hodina
na veži hlásnik už stojí
načo nám je taký hrdina
ktorý sa bojí

Blúdi tu myšlienka jediná
všetkých nás postupne scelí
nájde sa konečne hrdina
ktorý je smelý

Hrdina je svetlo v núde
chládok v lete teplo v zime
a keď nie je naporúdzí
nuž tak si ho vymyslíme

Hrdina na útok zavelí
na veži odbilo dvanásť
pokojne môžeme byť zbabelí
hrdina zvládne to za nás.

Milan LASICA

Aj v tretej sérii

Zem spieva

účinkujú Terchovci

Terchovský folklór a ľudová kultúra Jánošíkovho kraja nechýba ani v treťom pokračovaní populárnej televíznej šou Zem spieva. Reprezentujú ju Bobáňovci – Terchovský orchester ľudových nástrojov, ktorí sa divákovi i odbornej porote páčia. Úspešnými vystúpeniami sa prebojovali už do semifinále. Gratulujeme.

-red-

Verejný koncert SZUŠ Akadémie muzika

Školský polrok zakončila SZUŠ Akadémia muzika z Terchovej verejným koncertom svojich žiakov a pedagógov. Koncert bol unikátny aj tým, že rozvíja priateľstvá a spoluprácu so ZUŠ Nižné Kamence. Výsledok predstavovalo finále v podaní vyše 50-členného sláčikového orchestra. Aj toto umelecké podujatie ukázalo, že naše domáce prostredie je plné nadaných žiakov i zaniatených pedagógov, ktorí môžu svoju činnosť realizovať vďaka podpore rodičov, kultúrnej verejnosti a obecnej samosprávy.

Súkromná základná umelecká škola Akadémia muzika je mladá vzdelávacia inštitúcia, ktorá sa vo svojom treťom roku fungovania má čím a najmä kým pochváliť. Tento fakt si mohli priaznivci umenia overiť na verejnom koncerte konanom 31. januára 2020 o 17.00 h v sále Kultúrneho domu Andreja Hlinku v Terchovej. Na koncerte sa nepredstavili len žiaci a pedagógovia všetkých štyroch odborov z oboch pracovísk v Terchovej a Zázrivej, ale i viacerí absolventi študujúci na konzervatóriách alebo pedagogických školách, či praktici pôsobiaci v rôznych zoskupeniach.

Výtvarný odbor pod vedením pani učiteľky Makarovej pripravil výstavu prác žiakov na rôzne témy, ktoré si mohli návštevníci pozrieť vo foyer sály kultúrneho domu. Obecenstvo rozveselila vtipná divadelná scéna z dielne literárno-dramatického odboru, ktorého predmety vyučuje pani učiteľka Cingelová. Tá svojím speváckym prídavkom ukázala, že ku divadlu patrí aj muzikál. Dve tanečné choreografie nacvičila so žiačkami tanečného odboru pani učiteľka Hanuliaková. Tradične najväčšie zastúpenie mal na koncerte hudobný odbor. Zaznela pestrá paleta hudobných nástrojov, žánrov a obsadení. Nechýbali speváci od pána učiteľa Kozu, gitaristi pod vedením pána učiteľa Cabadaja,

klavirista z triedy pána riaditeľa Kompaníka. Riaditeľ spolu so svojim synom pánom učiteľom Kompaníkom ml. a jeho kamarátom zobrali návštevníkov koncertu aj na exkurz do sveta džezovej hudby. Jánošíkov kraj sa nezaprel a najpočetnejšie zastúpenie mali tradične sláčikové nástroje a heligónka. Na ľudovú nôt zahral heligónkový súbor z triedy pána učiteľa Kvočku. Tento súbor zahral aj v učiteľskom heligónkovom triu – spolu s pánom učiteľom Čerňanským a pani učiteľkou Ondrušovou.

Málokto z ZUŠ sa môže pochváliť na koncertoch zastúpením všetkých štyroch druhov sláčikov, ktorými sú husle, viola, violončelo a kontrabas. Koncert otvorilo klavírne okteto hudobných pedagógov s muzikálovou suitou Fidlikant na streche. Zazneli sólové husľové výstupy klasickej hudby v podaní viacerých členov Repáňovskej muziky, ktorí navštevujú triedu pána učiteľa Krištofíka. Kapela Zbojband, nacvičujúca v SZUŠ po dohľade pána učiteľa Moravčíka, prekvapila bravúrnou interpretáciou Tria B dur od skladateľa Franza Schuberta. Členovia tejto kapely si zahrali aj sólovo.

Vrcholom koncertu bola hra vyše 50-členného sláčikového orchestra, ktorý vznikol spojením ZUŠ Nižné Kamence a Akadémie muzika. Premyslenou dramaturgiou pána učiteľa Dostála a pani učiteľky Tichákovskej sa podarilo v orchestri zmysluplne spojiť žiakov rôznych ročníkov. Vydarené dielko s ľudovou témou malo party umne prispôbené tak, aby začiatovníci hru zvládli a pokročilí sa nenučili. Návčik partov deťom uľahčila znalosť hudobnej náuky, ktorej sa na ZUŠ venuje pani učiteľka Dávidíková.

Diváci a členovia detského orchestra mali výnimočný zážitok zo spoločného muzicírovania, ktorý na budúcich koncertoch môžu zažiť aj ďalší. SZUŠ Akadémia muzika je totiž otvorená pre všetkých záujemcov o umelecké vzdelávanie z Terchovej, Zázrivej a blízkeho či vzdialenejšieho okolia.

Dovidenia na koncornočnom koncerte Muzika nás spája.

Vladimír MORAVČÍK

FOTOARCHÍV – SZUŠ Akadémia muzika

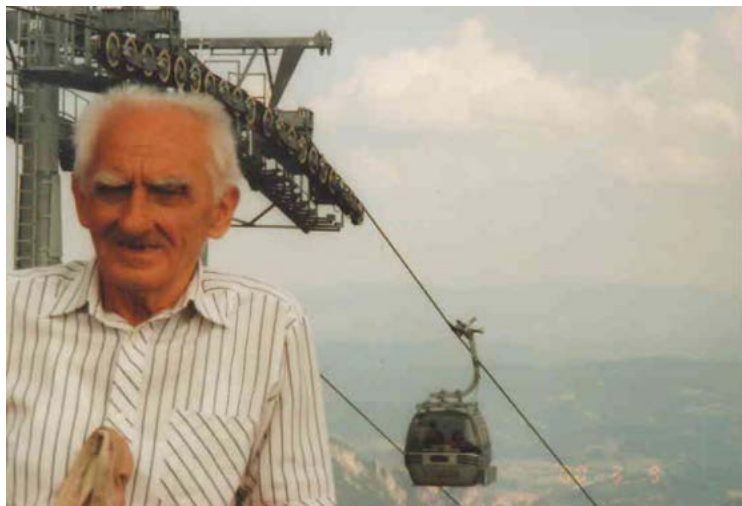
Štefan Berešík

Od konca roku 2005 uverejňujeme na stránkach obecných novín stručné medailóny výrazných postáv Terchovej. Pri ich publikovaní uplatňujeme princíp časového hľadiska – od 17. storočia dodnes. Sedemdesiatou ôsmou osobnosťou v rámci nášho dlhodobého seriálu je Štefan Berešík. Autorovi textu pri jeho koncipovaní pomohli najbližšia rodina Štefana Berešíka, Rudolf Patrnčíak a Marián Zajac.

**PRACOVNÍK ČSAD, ORGANIZÁTOR
ŠPORTOVÉHO A SPOLOČENSKÉHO DIANIA**
(9. november 1931 Terchová –
4. január 2020 Žilina)

Individuálna ľudská pamäť býva krátka a uponáhľaný súčasník pod neustálym drvivým prívalom nových informácií rýchlo zabúda na staré skúsenosti a zážitky. Takmer si už nevie vybaviť ani to, čo bolo včera, respektíve pred niekoľkými dňami. Kdesi do nespravodlivého prachu zabudnutia odišli skutky ľudí, ktorí zdánlivo nenápadne, skromne, ale mimoriadne obetavo a bez nároku na honorár, veľké ďakovačky či spoločenské uznanie pomáhali klásť základné piliere dôstojnejšej životnej úrovne – napríklad aj v Terchovej. Medzi takúto vzácnu kategóriu ľudí patril tiež Štefan Berešík. Ako chlapec prežil útrapy vojnového besnenia, aby hneď po oslobodení participoval na obnove vypáleného a zničeného centra dediny.

Narodil sa rodičom Michalovi a Anne Berešíkovcom. Základnú školu začal navštevovať v roku 1938. Počas tvrdých bojov o Terchovú bola školská dochádzka prerušená a rodina našla

pred vyčítaním vojny úkryt v Štefanovej (Vyhnaná). Istý čas po jej skončení pracoval Štefan Berešík pri renovácii zničenej Terchovej v miestnej tehelni. Vykonával rezanie tehly a pri tejto náročnej robote prišiel o prsty. V roku 1953 dostal povolávací rozkaz a musel narukovať na základnú vojenskú službu do Trenčína, kde bol spojárom. Hneď po vyzlečení uniformy sa zamestnal vo vtedajšom veľkom štátnom podniku ČSAD (Československá autobusová doprava) Žilina. Pracoval v ňom nepretržite úctyhodných 36 rokov – až do odchodu na zaslúžený odpočinok. Začínal v ČSAD ako sprievodca, neskôr bol revízorom dopravy.

Spolu s manželkou Irenou, rodenou Staňovou, ktorá sa stala jeho životnou partnerkou v roku 1954, vychovali dve deti – Jána a Helenu. Veľkú radosť mu robili štyri vnúčatá a tri pravnúčatá.

Štefan Berešík sa vo svojej rodnej obci dlhodobo aktívne zapájal do rôznych činností. Patril napríklad medzi zakladateľov organizovaného združenia chovateľov poštových holubov (jeho vznik spadá do obdobia rokov 1948 – 1949), bol pri zrode dnešného medzinárodného folklórneho festivalu Jánošíkove dni. Často spomínal, že v rámci tohto divácky mimoriadne vyhľadávaného a obľúbeného podujatia vyberal vstupné v Tiesňavách. Organizácie tiež zabezpečoval činnosť lyžiarskeho klubu, neúnavne sa podieľal na príprave a uskutočňovaní mnohých lyžiarskych pretekov a súťaží, vo futbalovom klube robil pokladníka i správcu ihriska... Osobitne treba spomenúť jeho zásluhy pri výstavbe verejne prospešných objektov, realizovaných v takzvaných Akciách Z (išlo o bezplatné dobrovoľnícke brigády).

Istotne nielen v pamäti autora tohto článku ostane Štefan Berešík trvalo zapísaný ako dôsledný, spoľahlivý a zodpovedný človek. Keď si to vyžadovali okolnosti, vedel byť prísny, nekompromisný, vždy však spravodlivý. Nerobilo mu problém plniť v obecnom či spoločenskom záujme dôležité zverené úlohy (aj nepopulárne), ku ktorým vždy pristupoval s plnou vážnosťou a nasadením.

Životná púť Štefana Berešíka sa definitívne skončila začiatkom januára. Zomrel v požehnanom veku 88 rokov. Česť jeho pamiatke!

Literatúra: Cabada, Peter a kol. Terchová. Martin: Matica slovenská, 2018, s.122; Štefan Berešík (Životopis). Rukopis, 2019.

Peter CABADAJ

FOTOARCHÍV – rodina Berešíková

Štefan Berešík (vpravo) ako holubiar

110. VÝROČIE NARODENIA

Spomienka na kanonika Štefana Bittera

Na sviatok Zjavenia Pána – Troch kráľov uplynulo 110 rokov od narodenia dlhoročného správcu terchovskej farnosti kanonika Štefana Bittera (6. 1. 1910 Mojmirovce – 27. 5. 2008 Žilina). Jednu z najvýraznejších osobností novodobej histórie našej obce, nesmierne obetavého kňaza a charismatického človeka, si pripomenieme spomienkovým textom Rudolfa Patrničiaka.

Čože je to za krásne vtáča,
čo po dvore farárovom kráča,
//: škoda ho, že si svoje nôžky,
škoda ho, že si svoje nôžky,
škoda ho, že si svoje nôžky do vodičky zmáča.://

A keby to vtáča bolo moje,
kúpil by mu na čižmičky dvoje,
//: jedny nám, druhé iným k vôli,
aby nás ľudia nesúdili,
aby nás ľudia nesúdili, že sa radi máme.://

Keď počujem túto pieseň, spomeniem si na bývalého terchovského pána farára a neskôr žilinského pána kanonika Štefana Bittera. Spomeniem si na polovičné husličky, ktoré daroval môjmu synovi Rudkovi, keď začal navštevovať Základnú umeleckú školu L. Árvaya v Žiline (odbor husle). Na týchto husliach mu o týždeň, ako prejav vďaky, prišiel zahrať túto pieseň.

V mojich očiach bol vdp. kanonik Štefan Bitter pre Terchovú darom. Bol to vzdelaný a múdry Boží služobník, ktorý miloval Boha, svojich veriacich a slovenský národ. Terchovskí farníci si ho vážili a mali vo veľkej úcte. Volali ho „Pánko“.

V Terchovej sa zaslúžil o postavenie nového rímskokatolíckeho kostola, ktorý je zasvätený svätým Cyrilovi a Metodovi. V tomto chráme ako prvý organista z radu Terchovcov hrával na organe môj otec Vincent Patrničiak, ktorý bol vynikajúci spevák a jedinečne ovládaj aj hru na píšťalke zvanej koncovka. Pochádzal zo starého bačovského rodu a bol vyhľadávaným bačom. Jeho oštiepky vystavovali aj na svetovej výstave EXPO v kanadskom Montreale. Zo salašov, ktoré boli vysoko v horách, chodil dlhé roky do kostola sprevádzať bohoslužby a náboženské obrady svojou hrou na organe.

Bolo to v časoch, keď v Terchovej pôsobil pán farár Štefan Bitter. V tom období už učitelia nemohli v kostole hrať na organe, ako bývalo dobrým zvykom predtým. Preto pán farár aj so svojím pánom kaplánom Cyrilom Šujakom museli hľadať organistu medzi jednoduchým obyvateľstvom. Na túto službu si môjho otca vybral, presvedčil ho a zaučil vtedajší kaplán Cyril Šujak. Keď mal svätú omšu pán farár Štefan Bitter, tak mu na organe hral jeho kaplán, ale keď mal omšu kaplán, tak jemu nemal kto hrať. Preto prišlo k rozhodnutiu nájsť organistu, a tak si vybrali môjho otca.

Počas druhej svetovej vojny, keď jej krutosť pripravila mnohé terchovské rodiny aj o strechu nad hlavou, bol pán farár Bitter ľuďom v Terchovej veľkou oporou. Pomáhal im, utešoval a povzbudzoval v tom, aby nestrácali vieru a nádej. Rozostavaný nový kostol otvoril dokorán svojim farníkom, aby im poslužil ako dočasné prístrešie, ale i na najnutnejšie spracovanie úrody. Po vojne spoločne s pánom notárom Bohdanom Blahom pomáhali budovať a zveľaďovať našu obec. Mnohé ich spomienky sú zapísané aj v terchovských novinách.

Kanonik Štefan Bitter s vtedajším starostom obce Milanom Opalkom na I. ročníku Cyrilometodských dní v Terchovej (1990). FOTO – Filip LAŠUT

Moje priateľstvo bolo pokračovaním dobrých vzťahov a úcty mojich rodičov k pánovi kanonikovi, ako i k rodine Bohdana Blahu, s ktorou Štefan Bitter žil v jednej domácnosti. Po roku 1989 som pravidelne navštevoval pána kanonika. Naše rozhovory sa niesli v duchu spomienok, ale aj nových možností, ktoré sa ponúkali pre život a rozvoj našej farnosti a obce. Boli to vzácné žriedla informácií pre novo vzniknuté noviny Terchová, ktoré prebrali úlohu chýbajúcej obecnej kroniky.

V tom období sme v Terchovej začali aj s organizovaním nového podujatia – Cyrilometodských dní. Ide o podujatie viažuce sa na miestny kostol, jeho patrónov a šíriace duchovné, kultúrne a národné poslanstvo, ktoré nám svätci zanechali. Toto podujatie po rokoch opäť oživilo naše spomienky a poskytlo dôvod na pravidelné návštevy pána kanonika Štefana Bittera v Terchovej. Jeho prítomnosť potešila srdcia mnohých veriacich a pán kanonik aj napriek vysokému veku javil radosť a spokojnosť z týchto stretnutí, ako i z diela, ktoré po sebe v Terchovej zanechal.

Na poslednej rozlúčke v Žilinskej katedrále, cestou na starý cintorín historickým centrom Žiliny, ako i na samotnom cintoríne, ktorý bol vzdialený len pár metrov od jeho pozemského domova, mu hrala a do večnosti odprevádzala terchovská muzika. Mal som tú česť organizovať a zároveň aj hrať v tomto hudobnom zoskupení, ktoré prejavovalo vďaku, úctu a uznanie terchovských farníkov pánovi kanonikovi Bitterovi.

Vlani sme v Terchovej zorganizovali už 30. ročník Cyrilometodských dní. Cítil som, že pán kanonik Štefan Bitter nám z neba poslal svoje kňazské požehnanie a tešil sa vedno so svojimi veriacimi. Lebo ako neraz hovoril: „V Terchovej som našiel svoj druhý domov a Terchovci ma prijali medzi seba ako svojho vlastného.“

Rudolf PATRNIČIAK
organistov syn

Zo života školy

Krajské kolo Floorball SK LIGY Tvrdošín – dievčatá získali krásne 2. miesto

Medové raňajky v škole

Vianočná besiedka 19. 12. 2019

Vianočná zbierka pre charitu

Vianočný koncert 16. 12. 2019

Vianočný koncert 16. 12. 2019

Slávnostné vyhodnotenie I. polroka 2019–2020

Predvianočná návšteva bývalého žiaka našej školy Róberta Boženíka

FOTOARCHÍV – ZŠ s MŠ Terchová

Klaviristi koncertovali

Dňa 23. januára 2020 sa v koncertnej sále ZUŠ L. Árvaya v Žiline konal triedny koncert žiakov klavírnej triedy pedagogičky Mgr. Zuzany Patrnčíakovej a ich hosti: heligonkárky Ninky Dikošovej (pedagogička Alexandra Ondrušová) a speváka Mareka Dikoša (pedagogička Mgr. Anna Dávidíková).

-zp-

Potešili starkých

Zaslúžia si našu lásku, nehu a pozornosť. V tomto duchu vďaka k nim sa nieslo predvianočné vystúpenie žiakov ZŠ s MŠ A. F. Kolára Terchová (recitátori, speváci, klaviristi, huslisti, violončelisti, heligonkári). **Koncert, ktorý sa uskutočnil 17. decembra 2019, bol venovaný obyvateľom Zariadenia pre seniorov a Domu sociálnych služieb v Terchovej.** Po vystúpení bolo pre všetkých pripravené posedenie starkých s deťmi, spojené s občerstvením a vianočnými piesňami, ktoré si spoločne zaspievali a zahrali.

-zp-

FOTO – Anna DÁVIDÍKOVÁ

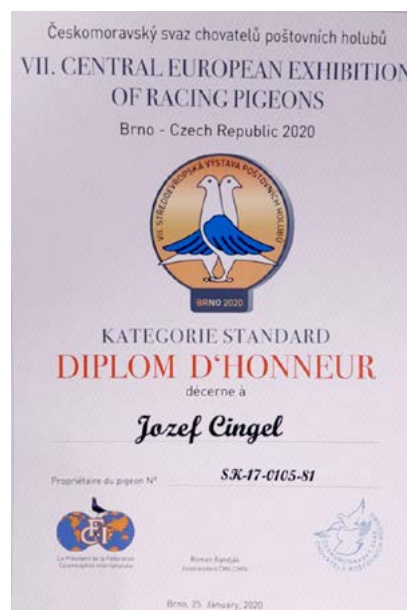

Aj víťaz Stredoeurópskej výstavy poštových holubov má korene v Terchovej...

Posledný tohtoročný januárový víkend sa uskutočnila v Brne VII. Stredoeurópska výstava poštových holubov. Na tomto vrchole výstavníckej činnosti sa prezentovali najlepšie a najkrajšie poštové holuby z 10 štátov strednej Európy. Holuby súťažili v rôznych kategóriách. Nás zaujalo, že kategóriu „Štandard-holub“ vyhral slovenský holub, a stal sa tak stredoeurópskym šampiónom. Majiteľom víťazného holuba je **Jozef Cingel**. A keďže priezvisko Cingel máme aj v Terchovej viackrát zaznamenané, začali sme sa zaujímať, kto sa za týmto menom skrýva.

Jozef Cingel sa narodil v roku 1957 na dolniakoch v Bratislave. Obaja rodičia však pochádzajú z Terchovej. Otec, tiež Jozef Cingel (Martinčo), priamo z dediny Terchová, mama, Mária Muráňová (Zlienska), z neďalekej Štefanovej. V roku 1947 uzatvorili manželstvo a spolu s viacerými mladými rodinami sa nedlho po

vojne presťahovali na dolniaky – do dedinky Jánošíková (teraz Dunajská Lužná) neďaleko Bratislavy.

Otec Jozef Cingel st. si lásku k prírode, k všetkému živému stvorenstvu priniesol so sebou aj na nové pôsobisko. Popri každodenných starostiach a radoostiach, starostlivosti o výchovu detí a zabezpečení rodiny, venoval svoj voľný čas prekrásnej záľube; bol ňou chov poštových holubov. Patril medzi zakladajúcich členov miestneho spolku v Jánošíkovej. Počas svojej dlhoročnej kariéry dosiahol niekoľko úspechov. Za všetky spomenieme rok 1981, keď ešte za spoločného štátu, Československa, zvíťazil jeho holub na celoštátnej výstave poštových holubov v Českých Budejoviciach. Zabezpečil si tým účasť na Olympiáde poštových holubov v ďalekom japonskom Tokiu, kde prispel k získaniu bronzových medailí pre našu vtedajšiu krajinu.

Jablko nepadá ďaleko od stromu, hovorí stará slovenská múdrosť. Potvrdilo sa to aj v prípade rodiny Cingelovcov. K chovu poštových holubov, ešte za života otca Jozefa, zo štyroch detí najviac inklinoval a ostal mu naďalej verný najmladší syn Jozef. Využil a zapamätal si dobré rady otca, mnoho vecí sám našťudoval z dostupných materiálov, nové metódy realizácie chovu postupne odskúšal aj v praxi – v nádeji, že raz príde i zúročenie tejto dennodennej mravčej práce. A veru, dočkal sa. Začiatkom januára 2020 na celoštátnej výstave poštových holubov v Trenčíne nenašli jeho holuby v dvoch kategóriách premožiteľov. Stal sa tak dvojnásobným víťazom na národnej úrovni! Popredným umiestnením si holuby Jozefa Cingela zabezpečili účasť na už spomínanej stredoeurópskej výstave v Brne. Jeden z nich získal palmu víťazstva a zlatú medailu. Druhý zverenec obsadil v kategórii „Štandard–mladý holub“ v medzinárodnej konkurencii taktiež pekné štvrté miesto.

Máme radosť, či už tu na doline alebo na rovine, blízko alebo ďaleko, aj za hranicami nášho pekného Slovenska, keď v dobrom počujeme o ľuďoch, ktorí sú v niečom nevšední a výnimoční, ktorí nezaprú vlastný terchovský pôvod, pričom sa k svojim koreňom stále hrdo hlásia.

Úprimne blahoželáme!

Mária CINGELOVÁ

Viac na <https://ev-brno-2020.webnode.sk/>

Viktor Holúbek s holubom z výstavy v Brne

Poř. Clas.	Chovatel, Owner	Stát, Country	Holub, Pigeon	Km	Body Points
1.	CINGEL Jozef	Slovakia	SK-17-0105-81	3 807	92,583
2.	LAMÁČEK Josef	Czechia	CZ-15-0166-73	2 959	92,583
3.	JANEČKI Bogdan	Poland	PL-14-0122-6666	3 141	92,500
4.	HOLUBEK Viktor jr.	Slovakia	SK-16-0405-642	2 572	92,500
5.	MUŇKO Dušan	Slovakia	SK-15-0101-2019	4 773	92,417
6.	MERES Piotr	Poland	PL-16-0197-4488	3 652	92,417
7.	SZABÓ Béla	Hungary	HU-16-D-156035	5 396	92,417
8.	TULIN Ryszard	Poland	PL-17-0276-10615	5 315	92,333
9.	TIŠMA Milan	Serbia	SRB-17-875680	4 273	92,333
10.	PODYMA Arek & Maciek	Poland	PL-14-0440-2284	4 770	92,250
11.	UHEREK Zdeněk & Miroslav	Czechia	CZ-16-0254-5133	6 184	92,250
12.	NOVÁK Josef	Czechia	CZ-16-0127-204	6 260	92,167
13.	SCHEJBAL & son	Czechia	CZ-14-0111-946	3 976	92,167
14.	HANUŠ Ladislav	Czechia	CZ-15-0145-390	6 133	92,167
15.	LIS Andrzej - Dawid	Poland	PL-16-0219-500	3 046	92,167
16.	BREBULET Nicolae	Romania	RO-15-331617	2 725	92,083
17.	DUDZIK Daniel & Ján	Slovakia	SK-14-02806-1	2 748	92,083
18.	NÉMETH Dúc	Hungary	HU-16-20-86476	4 128	92,083
19.	BARZOIANU C - TIN	Romania	RO-16-2807	2 620	92,083
20.	KISS - VASENSZKI	Hungary	HU-15-25-38482	2 586	92,083
21.	TIŠMA Milan	Serbia	SERB-15-618505	3 718	92,083
22.	SOBOTA A. + V.	Slovakia	SK-17-1201-759	2 734	92,083
23.	ROMANIAN ARCTIC LOFT	Romania	RO-18-5073077	2 729	92,000
24.	NÉMETH Dúc	Hungary	HU-14-20-72205	3 792	92,000
25.	NÉMETH Dúc	Hungary	HU-16-D-149399	6 277	91,833
26.	TIŠMA Milan	Serbia	SRB-16-774913	3 495	91,833
27.	COLDEA Claudiu	Romania	RO-17-3037001	2 780	91,833
28.	KRANJČINA Ivan	Croatia	CRO-16-07265	2 637	91,833
29.	DREAM Team	Croatia	CRO-15-24485	2 647	91,833
30.	TIŠMA Milan	Serbia	SRB-17-875629	2 874	91,833
31.	BARZOIANU C - TIN	Romania	RO-15-467009	3 105	91,750
32.	KRANJČINA Ivan	Croatia	CRO-17-37746	2 941	91,750
33.	TIŠMA Milan	Serbia	SRB-17-875642	2 869	91,667
34.	GRYSIV Oleg	Russia	RUS-17-13794	3 029	91,583
35.	ROZANOV Svyatoslav	Russia	RUS-16-27052	2 638	91,500
36.	FILIPVIČ M.A. & N.	Croatia	CRO-18-02060	2 688	91,500
37.	TOTH Zvonko	Croatia	CRO-16-00863	2 889	91,417
38.	GRYSIV Oleg	Russia	RUS-16-10390	3 309	91,333

Úspechy z výstav poštových holubov

Vo výsledkových listinách z holubiarskych výstav sme okrem víťaza Jozefa Cingela z Dunajskej Lužnej zaregistrovali aj meno Viktora Holúbka z Terchovej. Ten so svojím holubom s označením 16.0405.642 obsadil v Brne na Európskej výstave holubov výborné štvrté miesto – s rovnakým počtom bodov ako tretí holub. Ešte predtým Viktorov holub vyhral výstavu Oblastného združenia Terchová (obce Terchovskej doliny), ako i výstavu Regiónu Jánošík, ktorý tvoria OZ Terchová, OZ Orava, OZ Čadca a OZ Kysucké Nové Mesto. Na celoslovenskej výstave skončil tretí. Uvedené výstavy sú zamerané na krásu holubov.

Gratulujeme!

-zaj-
FOTOARCHÍV – Viktor HOLÚBEK

Terchovské Vianoce z pohľadu Nebeskej muziky

Terchovské Vianoce patria medzi najznámejšie kultúrne „značky“ na Slovensku. Svedčí o tom veľký dopyt a množstvo koncertov terchovských interpretov na rôznych fórach v rámci našej krajiny i za jej hranicami.

Základy súčasného úspechu a masového záujmu zo strany verejnosti položilo vyše štyridsať ročníkov Jasličkovej pobožnosti v Terchovej, na ktorej účinkujú všetky generácie domácich obyvateľov. Jej odkaz už v minulosti prerástol hranice kraja Jánošíka v koncertnom podaní Bratov Muchovcov či Obývačkového orchestra. Aj v súčasnosti znie posolstvo narodenia Krista, prerozprávane ľudovou hudobnou rečou, v repertoári kapiel, súborov a zoskupení – Nebeskú muziku nevynímajúc.

Počas Adventu a Vianoc 2019 odohrala Nebeská muzika spolu 11 koncertov v rámci štyroch rôznych projektoch. Najdôležitejšou materskou scénou a zároveň najstarším „projektom“ je už tradične Jasličková pobožnosť; 42. ročník sa konal 25. decembra 2019 o 16.00 h. Členovia kapely prispeli k jej priebehu hráčsky, spevacky aj organizačne. Atraktívny program tradične zaplnil Kostol sv. Cyrila a Metoda do posledného miesta. Aj napriek nepriaznivému počasiu dopriali umelci divákovi epilóg v podobe voľného hrania a spevu pred kostolom.

Úspech v Bratislave

Druhým spoločným projektom, čerpajúcim námet z uvedenej ľudovej „alma mater“ (z lat. Matka živiteľka), sú Terchovské Vianoce. V Bratislave sa 13. decembra 2019 konali už šiesty raz. Po uvedeníach v športovej hale, dome kultúry či divadle bolo veľmi hodnotným prínosom ich situovanie do veľkého evanjelického

kostola. To najviac svedčilo prezentovanému ľudovo-duchovnému obsahu. V programe sa predstavili Nebeská muzika s Paľom Cabadajom, Ťažká muzika a Trio z Chotára, Repáňovská muzika s Martinom Repáňom, Betlehemci, Patrnčiakovci a ďalší sólisti z Terchovej. Neutíchajúci potlesk vypredaného chrámového auditoria s kapacitou 1000 miest odmenila terchovská výprava viacerými prídavkami a tradičným voľným hraním pred kostolom. Tento projekt mal svoju reprízu v rovnakom zložení 27. decembra 2019 v Kostole sv. Gorazda a Ladislava v Topoľčanoch. V mierne obmenenej zostave odznali Terchovské Vianoce v Terchovskej galérii umenia 28. decembra 2019. Na koncerte s názvom Budme všetci potešení debutovala mladá kapela Zbojband so zaujímavou prekomponovanou zázrivskou koledou Za jasnej tichej noci a swingovým podaním globálnej vianočnej piesne Jingle Bells.

Tretím projektom boli samostatné koncerty Nebeskej muziky a hostí. Konali sa 9. decembra v Martine, 18. decembra 2019 v Trnave, 5. januára v Oščadnici a 6. januára 2020 vo Vysočanoch. Základnú sláčikovú zostavu v obsadení husle Ján Patrnčiak, Martin Dikoš, viola Vladimír Moravčík, basa Andrej Dostál, perkusie Rudolf Maják, so spevom Ivanky Moravčíkovej, dopĺňali na gitare Pavol Cabadaj a ľudových nástrojoch Rudolf Patrnčiak st.

Už desiaty rok priniesli množstvu divákov pestrý obsah „made in Terchová“ – od pôvodných autentických poučených interpretácií cez rôzne nápadité aranžmány až po autorské spracovania ľudových motívov. Príťažlivosť repertoáru spod Rozsutca zvyšuje aj rafinované použitie rôznych tradičných nástrojov ako sú heľigónka, drumbľa, koncovka, 6 dierková píšťalka, fujara, ústna harmonika, bunkoš, ovčie zvonce, roľnícky, cajon a iné.

Odkaz pre budúce generácie

Rokmi preverená dramaturgia sa stala v roku 2018 východiskom pre vznik albumu Kyrie z dielne Paľa Cabadaja. Špeciálnym koncertom bolo účinkovanie 15. decembra 2019 v Poprade, kde sa kapela popri vianočnom repertoári predstavila aj svojou world music tvorbou. Tanečnú zložku mali na starosti Patrícia Hanuliaková a Karin Holešová s tanečnými partnermi. Na tomto vystúpení účinkoval s Nebeskou muzikou džezový klavirista Roman Kompaník a gitarista Juraj Rechterík.

Štvrtým projektom bola klasická malá terchovská sláčiková zostava s prevahou folklórneho materiálu. Nebeská muzika takto odohrala 14. decembra 2019 adventný koncert vo Zvolene a 3. januára 2020 novoročný koncert v Brne.

Vďaka dedičstvu našich predkov máme čo uchovávať a na čo nadväzovať. Vďaka našim súčasníkom môžeme z týchto pokladov ďalej čerpať, inšpirovať sa a tvoriť vlastnú stopu v čase, ktorá bude odkazom pre budúce generácie. Toto dvojnásobne platí počas najkrajších sviatkov v roku.

Vladimír MORAVČÍK
FOTO – Janka CINGELOVÁ

FOTO – František MUCHA

FOTO – Milan KOSEC

Trojkráľové koncerty

Folklorný súbor Chotár s muzikou Malá Belianka účinkovali 6. januára 2020 na trojkráľových koncertoch v obci Veselé (okres Piešťany), Kostole sv. Bartolomeja v Golianove (okres Nitra) a v Kostole sv. Gorazda v Nitre (sídliisko Klokočina), kde prišlo takmer 800 farníkov. Vianočnými piesňami a koledami, doplnenými vinšovačkami tých najmenších a sprevádzanými terchovskou muzikou a heligónkami, sme spoločne priniesli čaro Vianoc. Na koniec vystúpenia sme boli vždy odmenení veľkým potleskom (standing ovation). Veríme, že náš vianočný program si ešte niekedy zopakujeme, v čom nás utvrdili odozvy a poďakovania zo strany spomínaných farností.

Veronika Hajasová

FAŠIANGOVÉ A PÔSTNE OBDOBIE

Fašiangy sa krátia – až o rok sa vrátia. Nebudeme plakať, budeme si spievať, pokiaľ čas dovoľí, budeme sa rozveseľovať. Fašiangy sú symbolom veselosti, zábavy, hodovania a popíjania. Také boli fašiangy v minulosti, rovnaké sú takmer vo všetkých regiónoch Slovenska aj dnes.

Fašiangový čas sa začína už po Troch kráľoch a trvá do Popolcovej stredy. Ide o obdobie prechodu od zimy k jari. Potom nasleduje čas pôstu. Kresťanské normy oddelili fašiangy od víťania jari a jarných obyčají, pričom z nich spravili vyvrcholenie zvykoslovia a bujarej zábavy pred obdobím 40-dňového pôstu.

Na slovenskom vidieku k fašiangom vždy patrili zakáľacky, maškary a muzika; mnohé dedinky a osady si tieto obyčaje zachovávajú doteraz. Počas fašiangov sa konali okrem tanečných zábav a plesov tiež svadby. Pre dievčatá súce na vydaj bolo toto obdobie vhodnou príležitosťou čo najskôr sa vydať, aby po fašiangoch – ako sa zvyklo hovoriť – neboli na posmech...

Fašiangové pohostenie

Medzi typické fašiangové múčniky patria fánky, šišky na rôznych spôsoboch, oškvarkové pagáče, pečené buchty z kysnutého cesta plnené lekvárom alebo tvarohom. Pochopiteľne, nemôžu chýbať pečené mäsa, opekaná slanina, varené klobásky, varené vajíčka, chutný baraní alebo hovädzí guláš a chlieb. Na dobrú náladu si pripíjame alkoholom alebo vareným vínkom. Ponúkame vám pre inšpiráciu niekoľko fašiangových pochútok.

Fánky (Božie milosti)

Suroviny: 300 g hladkej múky, 10 g droždia, 5 žĺtkov, 20 g práškového cukru, 4 lyžice rumu, trošku soli, olej na vyprážanie; na hotové fánky džem, na posypanie práškový alebo vanilkový cukor.

Postup: Žĺtky s cukrom poriadne vymiešame, vmiešame dobre rozmrvené droždie, pridáme rum, soľ a preosiatu múku. Starostlivo vypracujeme cesto, na tenko ho rozvalkáme, ostrôžkou pokrájame na štvorce alebo trojuholníky, ktoré v strede 2-3 krát narežeme alebo pokrájame na 20 centimetrové pásy. Vzápätí narežeme dvojcentimetrový rez a tenší koniec cez tento rez pretiahneme. Pripravené fánky vyprážame v horúcom oleji. Vychladnuté fánky pocukrujeme a komu chutí, pridá si k nim džem.

Kysnuté jemné pečené buchty

Suroviny: 500 g hladkej múky špeciál, 125 g masla, 120 g cukru, 3,5 dcl sladkého mlieka, 4 vajcia, 20 g droždia, štipka soli, lyžica rumu (ak by bolo cesto príliš riedke, pridáme hladkú múku), strúhaná kôra z citróna, bravčová masť na pomastenie plechu.

Plnka do buchiet: slivkový lekvár alebo 300 g tvarohu, 3 lyžice cukru, 50 g hrozienok, žltok.

Postup: Droždie dáme do 1,5 dcl vlažného mlieka a necháme troškou cukru podkysnúť; ďalej preosejeme múku, pridáme soľ, 4 vajcia, cukor, roztopené maslo a 2 dcl mlieka. Cesto miešame 20 minút. Potom pridáme vykysnuté droždie a cesto znovu miesime 10 minút. Následne necháme cesto na teplom mieste 15 minút vykysnúť. Cesto potom dáme na pomúčenú dosku, rozvalkáme ho na dvojcentimetrovú hrúbku, narežeme štvorce, plnku lyžicou kladieme na stred, buchty zabalíme a kladieme na masťou vymastený plech. Na plechu necháme buchty ešte 10 minút nakysnúť, potrieme ich rozšľahaným bielkom a vo vyhriatej rúre na 180 – 190°C pečieme približne 20 – 25 minút. Keď buchty trošku ochladnú, posypeme ich práškovým cukrom.

Zemiakové šišky

Suroviny: 500 g polohrubej múky, 250 g očistených varených a postrúhaných zemiakov, 3 žĺtky, 60 g masla, 250 ml mlieka, soľ, postrúhaná kôra z 1/2 citróna, 2 lyžice rumu, 30 g droždia, 6 g práškového cukru.

Postup: Do misky nalejeme polovicu vlažného mlieka, pridáme cukor, rozdrobené droždie a necháme spraviť kvások. Do kvásku pridáme všetky ďalšie suroviny a roztopené maslo. Vypracujeme na hladké cesto, ktoré necháme krátko nakysnúť. Z vykysnutého cesta odkrajujeme lyžicou kúsky, kladieme ich do rozpáleného oleja a upražíme z oboch strán. Vypražené šišky posypeme cukrom a podľa chuti môžeme pridať džem.

Pikantný baraní alebo hovädzí guláš

Suroviny (6 – 8 osôb): 1,20 kg baranieho mäsa zo stehna, 3 cibule, 150 g údenej slaniny, 4 strúčiky cesnaku, 4 lyžice oleja, soľ, mleté čierne korenie, lyžica červenej mletej papriky, feferónka, 4-5 paradajok, 5 kusov čerstvej papriky, 2 hrste sušených húb (keď sú čerstvé, aspoň 150 g), vývar podľa potreby (môže byť aj z bujónovej kocky), 3 dcl červeného vína, majoránok, sekaná pažítka alebo ligurček.

Postup: Najprv si pokrájame slaninu, ktorú dáme do kastróla rozpražiť. Pridáme olej a očistenú, na drobno pokrájanú cibuľu aj s očisteným pokrájaným cesnakom, ktoré spolu opražíme do sklovita. Pridáme mletú papriku, očistenú, na kocky pokrájané baranie mäso, krátko popražíme, osolíme, okoreníme mletým korením a jemne pokrájanou feferónkou. Všetko spolu dobre premiešame a zalejeme vývarom, prípadne vodou. Keď sa mäso už aspoň hodinu dusí, pridáme huby, očistenú pokrájanú čerstvú papriku a paradajky. Podľa potreby mäso podlejeme a dusíme do mäkka. Nakoniec pridáme červené víno – ak treba, ešte trochu vody, necháme prevrieť a guláš dochutíme majoránom a ligurčekom (guláš nezahusťujeme). Podávame s tmavým chlebom.

Veľkej noci predchádza 40-dňové pôstne obdobie

Pôst naši starí a prastarí rodičia prísne dodržiavali. Len čo sa skončilo fašiangové obdobie, v horúcom lúhu, ktorý bol uvarený z bukového popola, poumývali všetky hrnce a kastróliky, aby zmyli každý fliačik mastnoty. Na dedine i v osadách mali ľudia pri dome malú záhradku, ktorá bola ohradená dreveným plotom (drevenými latami – štekami). Po poriadnom umytí hrncov ich pozavesovali na tieto šteky, aby dobre uschli, a na plote zotrvali aj 2-3 dni. Následne hrnce doniesli do kuchyne, poutierali ich ľanovou utierkou a potom uložili do štelajzne. V časoch, keď boli kredence v kuchyni, tam mali naši predkovia len taniere, hrnce, poháre, príbory atď. Hrnce boli väčšie a ťažšie, varilo

sa pre viac členov rodiny. Štelajžňa – nižšia skriňa s poličkami na zatváranie – sa nachádzala v kuchyni, aby boli hrnce vždy po ruke. Na varenie používali ľudia roztopené alebo prepražené maslo a rastlinné oleje (konopný, ľanový...). Na umývanie riadu pridávali do horúcej vody trochu soli, aby sa hrnce dobre umyli a po opláchnutí leskli. Chemické prísady ako jar alebo pur, to vtedy neexistovalo.

A čo sa jedlo? Boli to pokrmy, ktoré dnes označujeme ako racionálne, teda jedlá strukovinové na rôzny spôsob – kapustové, zemiakové, vŕšakové kaše, ryžové, kukuričné pokrmy, ktoré boli omastené maslom, posypané tvarohom, na slano či sladko... Zapíjalo sa to sladkým alebo kyslým mliekom. Pripravovalo sa veľa múčnych jedál: pečené kysnuté buchty plnené lekvárom alebo tvarohom, parené buchty plnené varenými sušenými slivkami alebo tvarohom, dobre omastené maslom a posypané makom, či len cukrom a škoricou. Varili sa tiež halušky s kapustou, tvarohom, bryndzou. Pripravovali sa šúľance s makom, rôzne fliačky, doma urobené rezance. V nedeľu bola kapustnica s údeným mäsom, občas sa vyprážali aj ryby...

Ponúkame čitateľom zo pár receptov tradičných pôstnych jedál, ktoré sú aktuálne dodnes.

Šošovicová polievka s kyslou kapustou a hubami

Postup: Do namočenej šošovice pridáme vodu a uvaríme ju do polomäka. Následne pokrúžanú kyslú kapustu povaríme s bobkovým listom, 4-5 strúčikmi cesnaku a umytými hubami. Všetko necháme povrieť aspoň 30 minút. Pred dokončením múku rozmiešame v kyslej smotane a vlejeme do šošovice. Vzápätí necháme krátko prejsť varom. Šošovicu, huby a kapustu spolu premiešame, pridáme soľ, korenie a môžeme polievku podávať. P. S. Obdobným spôsobom sa dá pripraviť polievku aj zo suchej fazule.

Sója na spôsob leča

Najprv si uvaríme do mäka sóju.

Ďalšie suroviny: čerstvá paprika, paradajky, cibuľa, vajcia, soľ, mleté čierne korenie, olej, voda.

Postup: Cibuľu pokrúžame nadrobno, očistené paradajky taktiež pokrúžame na menšie kúsky. Na rozhorúčenom oleji opečieme cibuľu, pridáme papriku a paradajky, posolíme a udusíme. Keď je všetko udusené, pridáme sóju a nakoniec rozmiešame vajcia. Necháme na miernom ohni, kým vajcia nezhustnú. Podávame s varenými zemiakmi.

Koláče plnené šošovicou

Suroviny (približne): 1 kg hladkej múky, kocka droždia, 2 lyžice kryštálového cukru, štipka soli, mlieko podľa potreby, 3 vajcia, olej. **Šošovicová plnka:** 200 g šošovice, 3 dcl pochúťkovej smotany, 2 lyžice paradajkového pretlaku, 4 strúčiky cesnaku, soľ, 300 g ovčieho syra (aj údeného), štipka mletého korenia, lyžička tymianu.

Postup: Najprv dáme variť šošovicu, aby bola mäkká. Cesto si pripravíme z múky, vlažného mlieka, cukru a droždia, ktoré necháme v múke trochu nakysnúť. Pridáme vajcia, soľ, olej a vypracujeme vláčne cesto. Vypracované cesto necháme na teplom mieste nakysnúť. Kým cesto kysne, pripravíme si plnku. Uvarenú a scedenú šošovicu premiešame so smotanou, pridáme postrúhaný cesnak, syr, pretlak a tymian. Všetko osolíme, okoreníme a dobre premiešame. Cesto premiesime, vyvaľkáme na hrúbku asi 5 milimetrov a pokrájame na 10x10 centimetrové štvorce. Na štvorce kladieme stredom plnku a točíme rôzne druhy koláčikov. Koláče ukladáme na plech pomastený tukom; na plechu necháme koláče ešte 15 minút podkysnúť. Pečieme vo vyhriatej rúre na 190 C 35 – 40 minút.

Rybacie filé s chrenovou omáčkou

Suroviny: rybacie filé (môže byť aj iná ryba), soľ, mleté čierne korenie, olej na rybu.

Chrenovú omáčku pripravíme tak, že maslo a hladkú múku spojíme do zápražky, rozmiešame s troškou s vody, pridáme viac kyslú smotanu a postrúhaný chren. Ďalej pridáme soľ, podľa chuti ocot a cukor. Rybie filé pokrúžame na porcie, opečieme na panvici na rozhorúčenom oleji. Hotové posolíme a podávame s chrenovou omáčkou a varenými zemiakmi.

Džgance

Postup: Očistené a na malé kocky pokrúžané zemiaky dáme do zvyšnej nádoby, zalejeme vodou, posolíme a varíme do mäka. Keď sú zemiaky uvarené až rozvarené, ešte ich silno popritláčame s vodou, v ktorej sa varili. Dobré rozmiešané zemiaky zasypeme hrubou múkou, až vznikne pevná hustá kaša. Necháme prikryté na miernom ohni prepariť aspoň 15 minút. Následne dobre vymiešame a lyžicou, namočenou v roztopenom masle, odkrajujeme džgance (malé kúsky). Posypeme tvarohom, cukrom, škoricou, polejeme maslom a servírujeme.

Počas pôstu ľudia nepili nijaký alkohol ani pivo. Varili čaje z nasušených bylín dochutené medom. Pripravovali sa rôzne krúpkové polievky so zeleninou, zemiakové polievky s domácimi haluškami (zvané husie labky) a vŕšakové hubové polievky. Po dlhom pôste tak ľudia na Veľkú noc konzumovali prakticky všetko, čo si z vlastnoručne dorobeného mohli dovoliť.

Dobrá chuť vinšuje
Oľga CHUDOVSKÁ, rod. Huličiarová

Nová futbalová adresa – Feyenoord Rotterdam

Už je to tak. Po Terchovej a Žiline smerujú ďalšie futbalové kroky nášho rodáka **Róberta Boženíka** na slávnú futbalovú adresu – do holandského mesta Rotterdam, ktoré sa, mimochodom, pýši najväčším námorným prístavom na svete.

Značka Feyenoord je známa po celom svete a spolu s Ajaxom Amsterdam a PSV Eindhoven tvorí triumvirát najlepších holandských klubov s množstvom významných trofejí. Pri ústí rieky Maas do Severného mora tak od 27. januára 2020, keď podpísal s klubom štyri a pol ročnú zmluvu, našiel mladý Terchovec svoj ďalší futbalový prístav. Pevne veríme, že kotvenie v ňom bude úspešné a Róbert bude môcť naďalej rozvíjať svoj talent na radosť klubových i reprezentačných fanúšikov.

Po turbulentných zimných mesiacoch, keď sa okolo možných prestupov talentovaného útočníka veľa udialo a všeličo popisalo, sa od 1. februára, keď zažil proti FC Emmen víťaznú premiéru s asi desaťminútovým pobytom na ihrisku, začala nová športová výzva. A zdá sa, že „Božo“ ju chce chytiť poriadne za pačesy, veď už v druhom zápase v červeno-bielo-čiernom drese, počas ktorého odohral na ihrisku PEC Zwolle celý druhý polčas, zaznamenal svoj prvý a zároveň víťazný gól. V 88. minúte duelu ním pečatil výsledok na 4:3. O tomto emotívnom okamihu povedal: „Snažil som sa trénerovi splatiť dôveru a dúfam, že sa mi to aj podarilo. Chalani si ma trochu doberali. Oslavoval som vyzlečením dresu. Povedali mi, že keď to už robím, mal by som byť viac vymakaný“ – s úsmevom hovoril šťastný strelec. Na adresu bývalého „šošona“ smerovali tiež uznanlivé slová kapitána tímu a holandského reprezentanta Stevena Berghuisa: „Ukázali sme odolnosť, ale i kvalitu. Pozrite sa na Róberta Boženíka, akú energiu do mužstva doniesol. Je skvelé, že sa takto presadil a pomohol nám vyhrať tento zápas.“ To ešte netušil, že jeho nový slovenský

spoluhráč sa o týždeň gólovo presadí aj proti Fortune Sittard pred domácimi fanúšikmi opäť víťazným zásahom.

Holandská Eredivisie, v ktorej je Feyenoord vedený uznávaným Dickom Advocaatom zatiaľ na tretej pozícii, pokračuje v rýchлом slede ďalej. Mužstvo z legendárneho štadióna De Kuip (s kapacitou 51 177 miest) je aj v semifinále Holandského pohára, kde sa o finále pobiť s NAC Breda. Zápasov je teda dosť a Robo ich potrebuje, aby bol pripravený aj na marcové barážové zápasy reprezentácie Slovenska o postup na Euro 2020. Tréner Pavel Hapal by bol určite rád, keby v národnom drese strieľal góly ako na jeseň, keď napol sieť za súperovými brankármi štyrikrát. A radi by sme boli aj my.

Vizitka Feyenoordu Rotterdam

Založený v roku 1908

Klubové farby: červená, biela, čierna

Štadión: De Kuip (s kapacitou 51 177 miest)

14-krát majster Holandska

11-krát víťaz Holandského pohára

2-krát víťaz Holandského superpohára

1-krát víťaz EPM (1970) – predchodcu Ligy majstrov

1-krát víťaz Interkontinentálneho pohára (1970)

2-krát víťaz UEFA (1974, 2002) – dnešnej Európskej ligy

Legendy klubu: Van Hanegem, Ruud Gullit, Van Bronckhorst, Henrik Larsson, Dirk Kuyt, Jon Dahl Tomasson, Van Hooijdonk...

Marián ZAJAC

FOTO – feyenoord.nl

Róbert Boženík novým patrónom McDonalds cupu

Nový vietor do futbalových bránok našich škôl určite prinesie aj futbalový patrón. Štafetu po Marekovi Hamšíkovi v 22. ročníku preberá Róbert Boženík – najmladší hráč slovenskej „A“ reprezentácie.

Róbert vyrastal na školských futbalových súťažiach a turnajoch. Aj on, rovnako ako Marek, dokazuje malým športovcom, že so snahou a odhodlaním môžu niečo dokázať. „Venujte sa futbalu naplno, s radosťou a úsmevom. Hrajte ho so srdiečkom. Majte svoje sny a choďte za nimi“ (R. Boženík).

Robove sny sa plnia. Donedávna obdivoval Hamšíka či Kucku v televízii, sledoval, ako napredujú v kariérach na trávnikoch, a dnes s nimi zdieľa spoločnú šatňu.

McDonalds – organizátor

Poznámka: Naša škola sa každoročne zapája do tejto súťaže, určenej malým futbalistom do 10 rokov.

Bývalý žiak v našej škole

Posledný deň pred vianočnými prázdninami, v piatok 20. decembra 2019, navštívil Róbert Boženík našu školu (viď fotografie na strane 21), v ktorej aj on do roku 2009 dral v laviciach svoje nohavice. Žiaci z Terchovej sa mohli v spoločných rozhovoroch všíliť o Robovi dozvedieť, odpotiť sa i získať jeho autogram. Náš bývalý žiak daroval škole svoj žilinský dres a podpísanú loptu. Obidva cenné dary už zdobia školskú vitrínu. Vďaka.

-red-

Hokejová Liga majstrov vyvrcholila v Hradci Králové

Práve v tomto meste pod Bielou vežou si v mužstve levov oblieka už tretiu sezónu královohradecký dres náš rodák **Lukáš Cingel**. Tohtoročná spanilá jazda Východočechov, pod trénerskou taktikou uznávaného Vladimíra Růžičku, sa skončila až vo finále, kde čelili vo vypredanej ČPP aréne v tejto chvíli už štvornásobnému víťazovi Ligy majstrov – Frölunde Göteborg. Paradoxným faktom pre Lukáša zostane, že pred troma rokmi tiež hral vo finále LM, ešte v drese Sparty Praha, proti tomu istému klubu. Hoci vtedy strelil švédskym indiánom gól, z víťazstva sa „rudí“ netešili. Ani po tohtoročnom finále nehádže Lukáš hokejku do žita, keď pred novinármi vyjadril presvedčenie, že do tretice to už vyjde. Bodaj by!

Šťastná rodinka s hlavnou hviezdou Oliverom

Lukáš v akcii

V českej najvyššej súťaži, ktorá je v aktuálnej sezóne mimoriadne vyrovnaná, sa Hradcu Králové možno darí menej ako v minulých rokoch. Netreba však zabúdať, že v play-off zápasoch, ktoré sa pomaly blížila, sa začína akoby odznovu a my si želáme, aby hokejové levy z Hradca chytili víťaznú fazónu – podobnú tej z Ligy majstrov práve v nadstavbe. Pomôcť v tom určite môže aj Lukáš, ktorý sa prepracoval do elitného útoku, kde si z pozície centra dobre rozumie s krídlami Smoleňákom a Chalupom. Všetci traja sú zároveň lídrami mužstva v kanadskom bodovaní.

Aj keď je hokej kolektívny šport, predsa v ňom tvrdia muziku lídri, ktorým sa počas sezóny ujde i zopár individuálnych ocenení. Dvadsaťsedemročný Terchovec s číslom 6 na drese si získal priazeň klubových fanúšikov, ktorí ho zvolili za hráča mesiaca január, pričom vysoko bol už aj v decembri. Počas týchto mesiacov Lukáša vyhlásili v dvoch dueloch ligy i za najlepšieho hráča zápasu.

Športoví odborníci spoza rieky Moravy hovoria, že Lukáš dozrel ľudsky aj hokejovo, je v ideálnych hokejových rokoch a táto sezóna je jeho najlepšia. Na uvedenom konštatovaní má iste zásluhu tiež Lukášovo rodinné zázemie s manželkou Lukou a ročným synom Oliverom. Nachádza pri nich novú energiu i povzbudenie do fyzicky náročného športu, akým hokej nesporne je. Preto je škoda, že v ostatnom čase hráča s takouto fazónou prehliadajú zostavovatelia reprezentačných výberov. Hádám sa to zmení a terchovského rodáka opäť uvidíme v drese s dvojkřížom na hrudi.

Marián ZAJAC

FOTOARCHÍV – Lukáš CINGEL

Jubilejný X. ročník Štefanského turnaja v RIC Terchovec

Počas Vianoc, na Štefana, sa v hale RIC Terchovec odohral jubilejný X. ročník populárneho Štefanského turnaja vo futbale, ktorý sa pravidelne koná od roku 2010 a nikdy na ňom nechýba dobrá nálada. Na sklonku minulého roku sa na turnaji zúčastnilo osem tímov. Zvítazilo mužstvo FC Plechové.

Celkové poradie

1. FC PLECHOVÉ
2. LITERPOOL
3. SVÄTÝ TOMÁŠ A PRINCOV OSTROV
4. FC INTER KYČERAN
5. VRŠANI
6. A-TÍM KRASŇANY
7. PRAŠIVÍ KOJOTI STRÁŽA
8. HOSTINEC U KUBÍKA

Cena Milana Moravčíka pre najlepšieho hráča: Jozef Žingora

Cena Štefana Miha pre najlepšieho strelca: Martin Baláz

Cena Bernarda Marunu pre najlepšieho brankára: Adam Hanuliak

Turnaj podporili: Obec Terchová, Pavol Romančík, Milan Muráň ml.

Guláš majstri: Michal Hanuliak – „Fulo“ a Ján Hanuliak – „Oziabak“

Všetkým ďakujú a na ďalší ročník sa tešia organizátori turnaja Martin Rogoň, Peter Tlacháč a Dávid Švec.

-zaj-

FOTO – Vincent Hanuliak

Vítazi turnaja FC Plechové

Terchovský polmaratón 2019

V sobotu 19. októbra 2019 privítala Terchová okrem krásneho počasia už po piatykrát bežcov – tentoraz z trinástich krajín vrátane Slovenska. Svoje sily si zmerali na štyroch tratiach. Polmaratónska (21,1 km), terchovská desiatka (10 km), terchovská päťka (5 km) a detský beh (700 m) ponúkli účastníkom možnosť zabojsť o hodnotné ceny a trofeje, alebo sa prebehnúť len tak pre dobrý pocit v peknej prírodnej scenérii.

Vítazi kategórií

Terchovský polmaratón

muži: Miroslav Ilavský (Jogging klub Dubnica nad Váhom)

ženy: Veronika Plátková (BK J. Gabčíka)

Terchovská desiatka

muži: Robin Bučo (AK ZŤS Martin)

ženy: Katarína Paulínyová (AK ZŤS Martin)

Terchovská päťka

muži: Jozef Kasman

ženy: Lenka Tavačová (Žilina)

-red-

FOTO – František MUCHA

Interkritérium Vrátna 2020

V dňoch 21. – 22. januára 2020 sa vo Vrátnej-Pasekách konali prestížne medzinárodné mládežnícke preteky v alpskom lyžovaní Interkritérium Vrátna, ktoré napísali už svoje 39. pokračovanie. Chlapci a dievčatá v kategóriách U14 (narodení 2006 a 2007) a U16 (narodení 2004 a 2005) súťažili v disciplínach slalom a obrovský slalom.

-red-

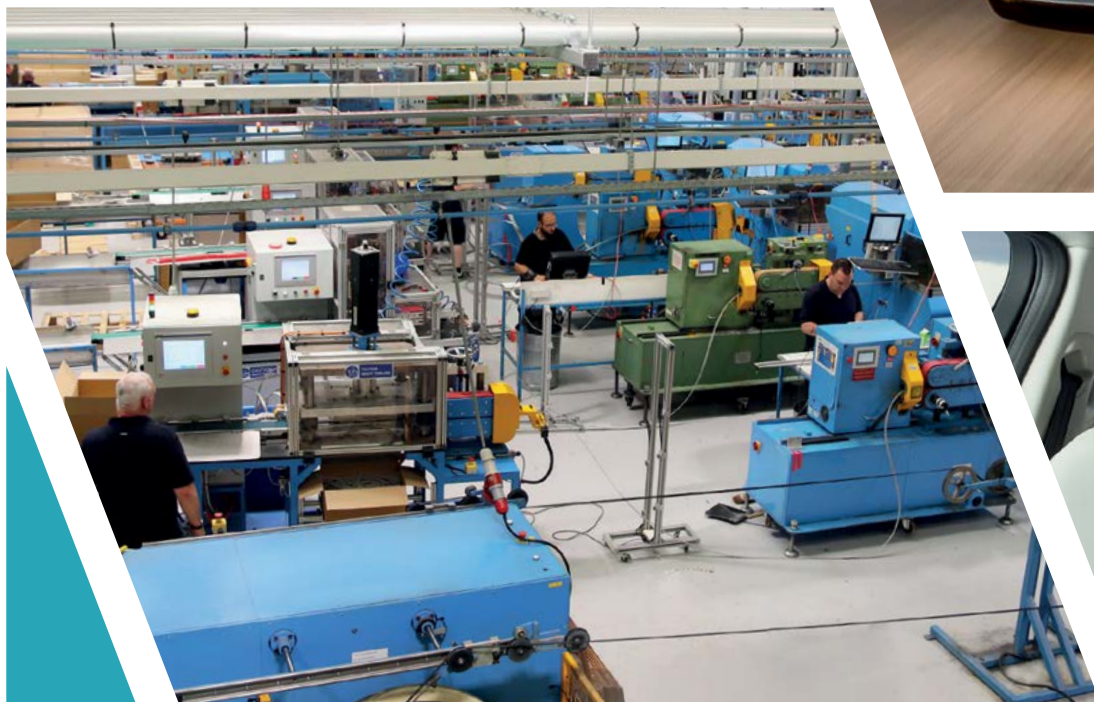

COBA

automotive

design . develop . deliver

COBA Automotive patrí medzi významných výrobcov interiérových a exteriérových obložení a tesniacich systémov pre automobilový priemysel.

Ako odborníci na extrúziu a vstrekovanie plastov spolupracujeme s poprednými výrobcami automobilov a navrhujeme kvalitné komponenty so zreteľom na znižovanie hmotnosti a úsporu nákladov.

Kontaktujte nás ešte dnes!

COBA Automotive s.r.o.

Vyšné Kamence 11 | Terchová | 013 06 | Slovakia

Mobile: +421 915 808 898 | Office: +421 41 507 11 01 | Fax: +421 41 507 11 51

Výzva občanom!

Z dôvodu opakovaných dopravných nehôd s účasťou chodcov – najmä seniorov – na cestách v Žilinskom kraji, často aj s tragickými následkami, Policajný zbor SR vyzýva občanov na dôležitosť, ba až nutnosť používania ochranných reflexných prvkov na odev, pokiaľ sa pohybujete po ceste za zníženej viditeľnosti, v ranných a večerných hodinách. PZ SR ďalej zdôrazňuje, aby ste kráčali po chodníkoch a tam, kde nie sú vybudované, po správnom okraji cesty. Myslite na vlastnú bezpečnosť a chráňte svoj život.

Zároveň sa chceme poďakovať Horskej záchrannej službe Malá Fatra a jej náčelníkovi a poslancovi obecného zastupiteľstva Jurajovi Ondrušovi za iniciatívu a darovanie 500 kusov reflexných prvkov, ktoré boli našim občanom k dispozícii v Kostole sv. Cyrila a Metoda.

-OcÚ-

- Srdečne Vás pozývam do novootvoreného nechtového salónu Katka
- Aj keď Vám genetika neumožnila mať ukázkové nechty, môžeme to dosiahnuť spoločne ♥
- Objednávky telefonicky

UMELECKÁ BESEDA SLOVENSKÁ
MIESTNE KULTÚRNE STREDISKO TERCHOVÁ

pozýva

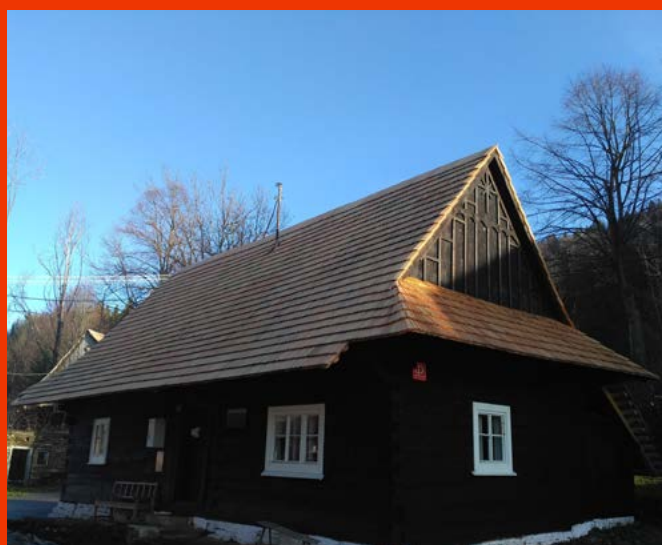
Malované krajiny II.

Kurátor: PaedDr. Rudolf Rabatin
Hudobný hosť: Ťažká muzika

Vernisáž v sobotu 14. marca o 14. hod.

Terchovská galéria umenia, Sv. Cyrila a Metoda 96, Terchová

14. 3. – 29. 5. 2020

Jánošíkov dom s novou strechou

Obec Terchová získala z Ministerstva kultúry Slovenskej republiky finančnú podporu na opravu Jánošíkovho domu v osade Jánošovia. Zdroje boli použité na výmenu strešnej krytiny. Práce sa realizovali v jeseni minulého roka v hodnote 23 998,28 eur s DPH.

-OcÚ-

FOTO – František KADAŠ